

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
ДЕПАРТАМЕНТУ МІСЬКОГО БЛАГОУСТРОЮ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ
ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ
МІСЬКОЇ РАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)

РЕГІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ
ПРО СТАН НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО
СЕРЕДОВИЩА
В М. КИЄВІ У 2015 РОЦІ

м. КИЇВ
2016

Вступне слово	4
1. Загальні відомості	6
1.1. Географічне розташування та кліматичні особливості території	6
1.2. Соціальний та економічний розвиток регіону	8
2. Атмосферне повітря	9
2.1. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря	9
3. Зміна клімату	14
3.1. Тенденції зміни клімату	14
3.2. Національна система оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів	15
3.3. Політика та заходи у сфері скорочення антропогенних викидів парникових газів адаптації до зміни клімату	16
4. Водні ресурси	17
4.1. Водні ресурси та їх використання	17
4.1.1. Загальна характеристика	17
4.1.2. Водозабезпеченість територій	17
4.1.3. Водокористування та водовідведення	17
4.2. Забруднення поверхневих вод	18
4.3. Якість поверхневих вод	19
4.4. Якість питної води та її вплив на здоров'я населення	22
4.6. Заходи щодо поліпшення стану водних об'єктів	22
5. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, розвиток природно-заповідного фонду та формування екологічної мережі	25
5.1. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, формування екологічної мережі	25
5.2. Охорона, використання та відтворення рослинного світу	25
5.2.1 Загальна характеристика рослинного світу	25
5.2.2 Охорона, використання та відтворення лісів	26
5.2.3. Стан використання природних недревних рослинних ресурсів	27
5.2.4 Охорона та відтворення видів рослин, занесених до Червоної книги України та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів	27
5.2.5. Адвентивні види рослин	27
5.2.6. Охорона, використання та відтворення зелених насаджень	27
5.2.7. Використання та відтворення природних рослинних ресурсів на території природно-заповідного фонду	28
5.3. Охорона, використання та відтворення тваринного світу	29
5.4. Природоохоронні території та об'єкти	30
5.6. Туризм	47

6. Земельні ресурси і ґрунти	48
6.1. Структура та стан земель	48
7. Надра	50
8. Відходи	51
9. Екологічна безпека	55
9.1. Екологічна безпека як складова національної безпеки	55
9.2. Об'єкти, що становлять підвищену екологічну небезпеку	55
10. Промисловість та її вплив на довкілля	57
10.1. Структура та обсяги промислового виробництва	57
10.2. Вплив на довкілля	60
11. Сільське господарство та його вплив на довкілля	61
11.1. Соціально-економічні тенденції в сільському господарстві	61
12. Енергетика та її вплив на довкілля	62
12.1. Структура виробництва та використання енергії	62
13. Транспорт та його вплив на довкілля	64
13.1. Транспортна мережа області	64
13.1.1. Структура та обсяги транспортних перевезень	64
14. Державне управління у сфері охорони навколишнього природного середовища	68
14.3. Державний контроль за додержанням вимог природоохоронного законодавства	68
14.7. Економічні засади природокористування	69
14.7.2. Стан фінансування природоохоронної галузі	69
14.9. Дозвільна діяльність у сфері природокористування	84
Висновки	88

ВСТУПНЕ СЛОВО

Доповідь про стан навколишнього природного середовища міста Києва консолідує інформацію щодо стану забруднення довкілля, охорони та раціонального використання природних ресурсів, здійснення усього комплексу актуальних завдань природоохоронної діяльності в процесі економічної та господарської діяльності на території міста.

Забезпечення екологічно та техногенно безпечних умов життєдіяльності громадян і суспільства, збереження навколишнього природного середовища та раціональне використання природних ресурсів віднесено Законом України «Про основи національної безпеки України» до пріоритетів національних інтересів України (ст.6).

Перелік можливих загроз національній безпеці в екологічній сфері:
значне антропогенне порушення та техногенна перевантаженість території України, негативні екологічні наслідки Чорнобильської катастрофи;
неефективне використання природних ресурсів, широкомасштабне застосування екологічно шкідливих та недосконалих технологій;
неконтрольоване ввезення в Україну екологічно небезпечних технологій, речовин і матеріалів;
негативні екологічні наслідки оборонної та військової діяльності.

Державна екополітика України спрямована на поєднання економічного розвитку та невиснажливого використання природних ресурсів, тобто комплексне вирішення економічних та екологічних проблем, створення умов для розв'язання екологічних проблем на національному, регіональному і місцевому рівнях.

Головним суб'єктом забезпечення реалізації державної екополітики на території міста Києва є Управління екології та природних ресурсів, що на сьогодні входить до складу Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища.

За підсумками адміністративно-законодавчих змін відповідно до Закону України від 16 жовтня 2012 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації повноважень органів виконавчої влади у сфері екології та природних ресурсів, у тому числі на місцевому рівні» та ліквідації у 2013 році Державного управління охорони навколишнього природного середовища в місті Києві до повноважень даного управління передано низку функцій у сфері екології та природних ресурсів, перш за все щодо здійснення видачі документів дозвільного характеру та надання адміністративних послуг.

Функцію державного контролю здійснює Державна екологічна інспекція у м. Києві, що функціонує у складі Державної екологічної інспекції України.

У рамках процесів реформування всієї системи державного управління, децентралізації та регіоналізації державної політики суспільного соціально-економічного та екологічного розвитку регіонів та територіальних громад актуальним для міста Києва є питання завершення адміністративно-територіальної реформи системи територіального екологічного управління.

Тому стратегічно важливим завданням столиці України на середньо

строкову перспективу є створення раціональної моделі державно-регіональної системи територіального екологічного управління м. Києва (муніципального екологічного менеджменту) з максимальним урахуванням вимог і можливостей ринкової економіки та новонародженої економіки знань або інформаційної економіки.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.1 Географічне розташування та кліматичні особливості території

Місто Київ розташовано в центрі східної Європи на обох берегах р. Дніпро, у його середній течії, нижче впадіння лівої притоки – р. Десна. Площа міста 836 км². Довжина вздовж берега - понад 20 км.

Географічні координати: північна широта - 50° 26'; східна довгота - 30° 34'; середня висота над рівнем моря - 105 м.

Своєрідність і різноманітність природних умов Києва пов'язані з його розташуванням на межі фізико-географічних зон: лісостепової та мішаних лісів. Північна частина міста розташована на Поліській низовині, південно-західна (правобережна) – на Придніпровській височині, південно-східна (лівобережна) – на Придніпровській низовині.

Поверхня правобережної частини міста – підвищена платоподібна рівнина, розчленована ярами та балками, долинами невеликих річок, лівобережної – низовинна рівнина. Характерні форми рельєфу правобережжя – гори-останці, зокрема, Печерська (її висота найбільша – 196 м над рівнем моря), Старокиївська (188 м), Батієва (176 м), Хоревиця (174 м), Багринова (170 м), Щекавиця, Замкова, Звіринецька, Чорна, Черепанова, Лиса. Найвідоміші яри: Бабин, Хрещатий, Смородинський, Кмитів, Протасів, Цимбалів та інші.

Найнижчі ділянки міста відповідають рівню води в Дніпрі – близько 92 м над рівнем моря.

У геологічному відношенні м. Київ з прилеглими до нього територіями розташований у зоні стику двох регіональних структур північно-східного схилу Українського кристалічного щита та південно-західного борту Дніпровсько-Донецької западини. Межею між ними слугує Дніпровська зона розломів північно-західного простягання. Завдяки цьому Київ знаходиться у досить спокійній тектонічній зоні.

Грунтовий покрив Києва є вельми строкатим, зважаючи на різноманітність природних умов. Північним околицям міста, що тяжіють до Полісся, властиві дерново-підзолисті ґрунти, сформовані переважно під хвойними лісами. На правобережній високій частині міста панують звичні для більшої частини України ґрунти – чорноземи. Утворились вони переважно на дуже своєрідних пухких, добре провітрюваних і відносно сухих суглинках – лесах. У природних київських лісопарках поширені темно – сірі лісові ґрунти, що утворились під пологом широколистяних лісів.

Місто Київ є багатим на воду: існують значні запаси підземної води; окрім цього, великою є кількість поверхневих водних об'єктів: річок, озер, ставків. Загалом водні об'єкти на території міста займають 6,7 тис. га, або 8,0 % території.

Гідрографічна мережа району представлена р. Дніпро, річками його басейну (Десна, Либідь, Сирець, Нивка, Горенка, Віта, стр. Пляховий), озерами, болотами, штучними ставками і каналами.

Річка Дніпро і його долина мають вирішальний вплив на природні умови Києва і дислокацію елементів його житлово-промислової агломерації.

Характерним для режиму всіх річок є чітко виражена весняна повінь, низька літня межень, дещо підвищені рівні восени через сезонні дощі. Живлення річок змішане з переважаючим живленням ґрунтовими водами.

Місто Київ характеризується досить комфортним, помірно континентальним кліматом з теплим літом і м'якою зимою, оптимальною є зволоженість.

Відчутний вплив на клімат Києва здійснює Дніпро, що в межах міста витягнутий в субмеридіональному напрямку. Велика рухома водна площа сприяє формуванню бризового перенесенню повітря: вдень різниця температур між водною та суходолом створює потоки свіжого вологого повітря до міста. Протягом року переважає антициклонічна діяльність, якій властива доволі стійка, малохмарна погода.

Середньорічна температура повітря $+8,9 - +11,90^{\circ}\text{C}$. Глобальні зміни клімату, що спостерігаються на земній кулі, не могли обминати і Київ. Більше того, на кліматичні умови істотно впливає саме місто – розсіювання тепла з теплотрас, будинків, ТЕЦ і т. ін. У зв'язку з цим температура повітря у місті вища, ніж на його околицях. Підвищення температури повітря у Києві за останні десятиріччя є більшим, ніж глобальне на планеті. Середньорічна кількість опадів становить 600-700 мм. Переважаючий напрямок вітру влітку – західний, взимку – північно-західний.

Загальна площа м. Києва становить $835,6 \text{ км}^2$. Забудовані землі міста – $364,0 \text{ км}^2$ або 43,5 %, із них під житловою та громадською забудовою знаходиться $115,0 \text{ км}^2$. Значна кількість земель зайнята промисловими об'єктами – $56,0 \text{ км}^2$, об'єктами транспорту та зв'язку – $22,0 \text{ км}^2$.

По функціональному використанню територія м. Києва розділяється на такі зони:

- селітебну (міська і сільська забудова);
- промислову;
- рекреаційну (лісові масиви, парки, сквери, зелені насадження загального користування, об'єкти природоохоронного фонду, водоймища).

Кожна із функціональних зон характеризується своїми особливостями, призначенням і впливом на навколишнє природне середовище.

Селітебна зона характеризується висотною забудовою в центральній правобережній частині міста, на нових масивах- Оболонь, Виноградар, Теремки та ін., на Лівобережжі - масиви Троєщина, Харківський, а також приватною забудовою, яка розташована переважно на околиці міста по його периметру. Негативний вплив цієї зони на навколишнє природне середовище можна оцінити як середній.

Промислова зона складається з промислових та автотранспортних підприємств. В межах Київської міської агломерації вони згруповані в промислові вузли і зони: Подільсько-Оболонський, Шулявка, Нижньолибідський, Дарницький, Тельбінський. Негативний вплив цієї зони на навколишнє природне середовище оцінюється як сильний.

Рекреаційна зона представлена умовно природними ландшафтами (ліси, луки, озера, річки), які збереглися в межах міста і його околиць, а також штучними зеленими насадженнями (парками, лісозахисними смугами і т.п.). Зона позитивно впливає на стан навколишнього природного

середовища і є показником екологічного благополуччя. Лише у межах забудованої частини міста площа паркових насаджень досягає 183,0 км², а навколишнє зелене кільце з лісовими масивами Голосієва, Пущі – Водиці та Дарниці становить біля 339,0 км².

1.2 Соціальний та економічний розвиток

Сучасний Київ, де сьогодні мешкає понад 2,865 млн. чол., входить до числа десяти найбільших міст Європи, а за кількістю населення та площею території, що в межах міської смуги становить 835,6 км², поступається лише таким європейським містам як Москва, Лондон, Санкт-Петербург, Рим та Берлін.

Розвиток економіки м. Києва в останні роки демонструє нестійку динаміку, що підтверджує різну адаптованість галузей міського господарства до викликів сучасності, та має наслідком зниження рівня інвестиційно-інноваційної активності та конкурентоспроможності.

На загальну економічну ситуацію в місті в 2015 році продовжує негативно впливати несприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура та ризики з боку зовнішніх факторів: агресія на сході країни з боку Російської Федерації, погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури, згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період, дефіцит зовнішнього фінансування.

Разом із несприятливими зовнішніми факторами на сповільненні основних показників розвитку столиці позначається відсутність проведення системних економічних реформ у країні, корупція та тіньові схеми в економіці, інфляційний тиск і підвищення внутрішнього інвестиційного попиту при зниженні реальних доходів населення.

Враховуючи вищезазначене, діяльність київської міської влади у 2015 році була направлена на врівноваження соціально-економічних процесів у місті Києві та посилення позитивних тенденцій в усіх сферах міського господарства, проведення зростаючого комплексу заходів підтримки малозахисених верств населення, здійснення модернізації інфраструктури та енергозбереження.

2. АТОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ

2.1. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Стан забруднення та якість *атмосферного повітря* в м. Києві залежить від обсягів викидів забруднюючих речовин від двох основних джерел забруднення - стаціонарних і пересувних. Як і у попередні роки, основну частку, або 84,4% від загального обсягу викидів забруднюючих, шкідливих для здоров'я людини речовину 2015 році склали пересувні джерела. Це перш за все автотранспорт столиці, переважно власні авто (рис.1).

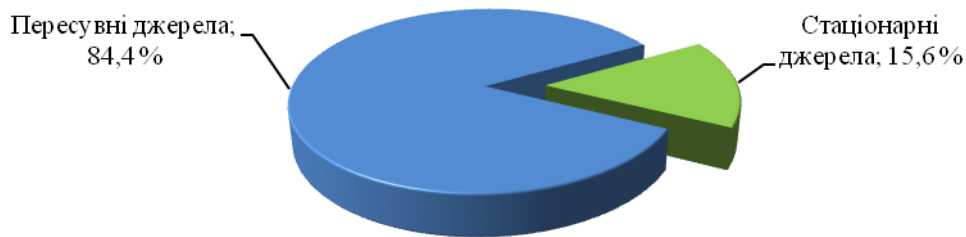

Рис. 1. Розподіл обсягів викидів забруднюючих речовин у 2015 році (за основними джерелами)

Серед галузей промисловості найбільшими стаціонарними забруднювачами атмосферного повітря залишаються підприємства енергетики та переробної промисловості*.

В цілому, за даними державних статистичних спостережень протягом 2015 р. в атмосферу міста у загальному обсязі надійшло 171,0 тис. т. забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел забруднення, що на 20,2% менше порівняно з попереднім 2014 роком (табл.).

Найсуттєвіше збільшення загальних обсягів викидів забруднюючих речовин в 2015 році спостерігалось у двох районах міста - Дніпровському та Шевченківському (відповідно 2014 р.)

Таблиця

Динаміка викидів забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря м. Києва (2012–2015рр.)

	Обсяги викидів			Крім того, викиди діоксиду вуглецю		
	усього, тис.т	у тому числі		усього, тис.т	у тому числі	
		Стаціонарними джерелами	пересувними джерелами ¹		Стаціонарними джерелами	пересувними джерелами ¹
2012	259,2	32,9	226,3	9830,5	7084,4	2746,1
2013	247,7	31,9	215,8	9174,1	6499,5	2674,6
2014	214,2	31,4	182,8	7984,7	5648,9	2335,8
2015	171,0	26,7	144,3	7056,9	5125,1	1931,8

Моніторинг забруднення атмосферного повітря проводився Центральною геофізичною обсерваторією на 16-ти стаціонарних постах (ПСЗ), які розташовані у 8-ми районах столиці. Для визначення

забрудненості повітря у 2015 році було відібрано і проаналізовано 79003 проби. На постах №№ 4, 6, 9, 11, 15 в окремі місяці року спостереження проводились не в повному обсязі, на ПСЗ № 10 та № 13 протягом всього року спостереження проводились лише за оксидом вуглецю. Основні причини - це відключення постів від електроенергії та ремонт приладів, які давно вичерпали свій ресурс.

На всіх стаціонарних постах визначався вміст основних забруднювальних домішок – завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю і діоксид азоту, на одному посту – вміст розчинних сульфатів і оксиду азоту. За вмістом специфічних речовин – сірководень, фенол, фтористий водень, хлористий водень, аміак, формальдегід, залізо, кадмій, манган, мідь, нікель, свинець, хром, цинк спостереження проводились на окремих постах з урахуванням викидів промислових підприємств, розташованих поблизу ПСЗ, а також в районах найбільш завантажених автомагістралей міста.

Визначення вмісту бенз(а)пірену мало здійснюватися у РЛА Донецького регіонального центру з гідрометеорології, але в зв'язку з її ліквідацією, визначення цієї домішки у повітрі на мережі гідрометслужби тимчасово припинено.

Загальний рівень забруднення повітря за індексом забруднення атмосфери (ІЗА) у 2015 р. у Києві оцінювався як високий. Загалом по Києву перевищення середньодобових гранично допустимих концентрацій (ГДК_{с.д.}*) спостерігалось з діоксиду азоту у 3,5 рази, з формальдегіду – у 2,3 рази, оксиду азоту – у 1,5 рази (табл. 1). Це речовини 2-го та 3-го класів небезпеки і ті, що протягом усього року у найбільшій мірі забруднювали атмосферне повітря міста.

Середньорічні концентрації *завислих речовин* перевищували рівень ГДК_{с.д.} на Бессарабській площі (ПСЗ № 7) та проспекті Перемоги (ПСЗ № 11 – район метро Святошин) – в 1,3 рази, на інших постах були на рівні 0,7-0,8 ГДК_{с.д.} Загалом по місту середньорічна концентрація завислих речовин дорівнювала 0,8 ГДК_{с.д.} Максимальні концентрації на постах міста були у межах 0,2-0,8 ГДК_{м.р.} (табл.2).

Середньорічні та максимальні концентрації *діоксиду сірки* на постах і по місту не перевищували рівнів відповідних ГДК.

З *оксиду вуглецю* найвища середньорічна концентрація зафіксована в районі Бессарабської площі – 1,1 ГДК_{с.д.}; на інших постах середньорічні концентрації були у межах від 0,2 до 0,9 ГДК_{с.д.} Загалом по місту середньорічна концентрація оксиду вуглецю становила 0,6 ГДК_{с.д.} За максимальними концентраціями перевищення ГДК_{м.р.} спостерігалось на 8-ми постах, ще на 4-х максимальні концентрації були на рівні ГДК_{м.р.} Найбільші разові концентрації спостерігались на проспекті Перемоги у жовтні – 4,4 ГДК_{м.р.}, на Бессарабській площі у липні – 3,6 ГДК_{м.р.} та на перехресті вулиці Академіка Стражеска і бульвару Лепсе (ПСЗ № 1) у грудні – 2,2 ГДК_{м.р.} Повторюваність випадків перевищення максимально разової ГДК від загальної кількості спостережень з оксиду вуглецю становила на

* - згідно РД 52.04-186-89 середньодобові ГДК (ГДК_{с.д.}) стосуються тривалої дії забруднювальних домішок і з цими ГДК порівнюються середньомісячні концентрації; максимально разові ГДК (ГДК_{м.р.}) відносяться до випадків відбору проб протягом 20 хвилин і з цими ГДК порівнюються разові концентрації домішок.

Бессарабській площі – 3,8%, на проспекті Перемоги – 3,0%; по місту вона становила 0,6% (у минулому році – 1,4%).

Вміст **діоксиду азоту** за середньорічними та максимальними концентраціями перевищував рівень відповідних ГДК майже на всіх постах. Найбільш високі середньорічні концентрації діоксиду азоту спостерігались на постах, які розташовані поблизу автомагістралей з інтенсивним рухом транспорту: в районі Бессарабської площі – 4,3 ГДК_{с.д.}, на проспекті Перемоги, Московській площі (ПСЗ № 20) та вулиці Довженка (ПСЗ № 2 – район метро Шулявка) – 4,0 ГДК_{с.д.}. На інших постах середньорічні концентрації були у межах 1,3-3,8 ГДК_{с.д.}.

Максимальні разові концентрації діоксиду азоту відмічались у червні-серпні на бульварі Лесі Українки (ПСЗ № 8) – 3,6 ГДК_{м.р.}, проспекті Перемоги – 3,5 ГДК_{м.р.}, вулиці Довженка – 3,0 ГДК_{м.р.}, вулиці Стражеска – 2,9 ГДК_{м.р.}, Бессарабській площі – 2,1 ГДК_{м.р.}, Московській площі – 2,0 ГДК_{м.р.}. На інших постах максимальні концентрації діоксиду азоту були у межах 1,4-1,8 ГДК_{м.р.}, на ПСЗ № 5 (проспект Науки, район Багринової гори) – 0,9 ГДК_{м.р.}. Повторюваність випадків перевищення максимально разової ГДК від загальної кількості спостережень по місту становила 17,1% (в минулому році – 9,9%); найвища повторюваність відмічена на ПСЗ № 7 – 34,5%.

Вміст **формальдегіду** у повітрі міста був високий. Середньорічні концентрації цієї домішки на усіх постах, де вона визначалась, перевищували середньодобову ГДК у 1,0-3,0 рази. Найбільш високий середньорічний вміст формальдегіду спостерігався на Бессарабській та Московській площах – 3,0 ГДК_{с.д.}; найнижчий вміст формальдегіду відмічено на проспекті Науки – 1,0 ГДК_{с.д.}. Разові концентрації формальдегіду були у межах 0,4-0,9 ГДК_{м.р.}, найвищі з них відмічались у червні.

Середньорічний вміст інших специфічних домішок загалом по місту складав: фенолу – 0,7 ГДК_{с.д.}, фтористого водню – 0,6 ГДК_{с.д.}, хлористого водню – 0,3, аміаку – 0,2 ГДК_{с.д.}. Дані з розчинних сульфатів та сірководню в кратності ГДК_{с.д.} не наводяться через їх відсутність для цих речовин. Максимальні концентрації вищезгаданих забруднювальних домішок не перевищували відповідні санітарно-гігієнічні нормативи, лише максимальний вміст хлористого водню у вересні досягав рівня 1,0 ГДК_{м.р.}.

Вміст важких металів, був значно нижче рівнів допустимих норм. Середньорічні концентрації кадмію, заліза, мангану, нікелю, свинцю, хрому та цинку на всіх постах і по місту у 2015 році були на рівні 0,0-0,1 ГДК_{с.д.}. В районі вул. Каунаська (ПСЗ № 9) у лютому зафіксована найбільша середньомісячна концентрація свинцю на рівні 0,4 ГДК_{с.д.}, на проспекті Перемоги у січні – кадмію на рівні 0,3 ГДК_{с.д.}.

У річному ході середньомісячних концентрацій підвищення вмісту діоксиду сірки відмічено у січні та жовтні-листопаді, оксиду вуглецю – у вересні-жовтні, діоксиду азоту – у травні, червні, серпні і вересні, оксиду азоту і фтористого водню – у серпні-вересні, фенолу – з березня по вересень. Вміст завислих речовин, хлористого водню та аміаку протягом року майже не змінювався. Підвищення середньомісячного вмісту формальдегіду вище 2,0 ГДК_{с.д.} відмічалось з березня по жовтень. Найбільш суттєве зростання (до

рівня 4,0 ГДК_{с.д.}) зафіксовано у серпні-вересні, що пов'язано з утворенням формальдегіду, як вторинної домішки в процесі фотохімічних реакцій при високій температурі повітря та інтенсивній сонячній радіації.

У серпні та вересні 2015 р. у Києві спостерігалась нехарактерна для цього періоду висока температура повітря (перевищувала +30°C) та незначна кількість опадів (4% та 53% від кліматичної норми), що сприяло зростанню рівня забруднення повітря деякими домішками (зокрема формальдегідом, діоксидом азоту, фтористим воднем, оксидом азоту) та значному зростанню ІЗА (до рівня «дуже високий»). Українським гідрометцентром за ці місяці було надано 3 штормових попередження про високий рівень забруднення атмосферного повітря в Києві, зумовлений спекою, наявністю приземних інверсій, відсутністю опадів та слабким приземним вітром. На деяких постах міста у серпні та вересні спостерігався дуже високий рівень забруднення атмосферного повітря – це райони Бессарабської площі, Московської площі та проспекту Перемоги, у вересні – вулиці Олександра Довженка.

Оцінка сумарного забруднення атмосферного повітря міста за індексом забруднення атмосфери (ІЗА) протягом року вказувала на підвищений рівень забруднення у січні, високий – з лютого по липень, дуже високий – у серпні та вересні, високий – з жовтня по грудень

Загалом за середньорічними концентраціями забруднювальних домішок у 2015 році на 11-ти постах міста рівень забруднення оцінювався, як високий. Місцями з найбільшим забрудненням повітря були Бессарабська та Московська площі. Також високим рівнем забруднення характеризувались проспект Перемоги (район метро Святошин), Оболонський проспект, вулиці Каунаська, Академіка Стражеска (перетин з бульваром Лепсе), Олександра Довженка (район метро Шулявка), площа Перемоги, вулиця Семена Скляренка, бульвар Лесі Українки та вулиця Попудренка (район метро Чернігівська). Підвищений рівень забруднення зафіксовано в районі Гідропарку та на вулиці Сергія Лазо. Найменш забрудненим (низький рівень) був район проспекту Науки (поряд з метеомайданчиком обсерваторії) – див. рис.

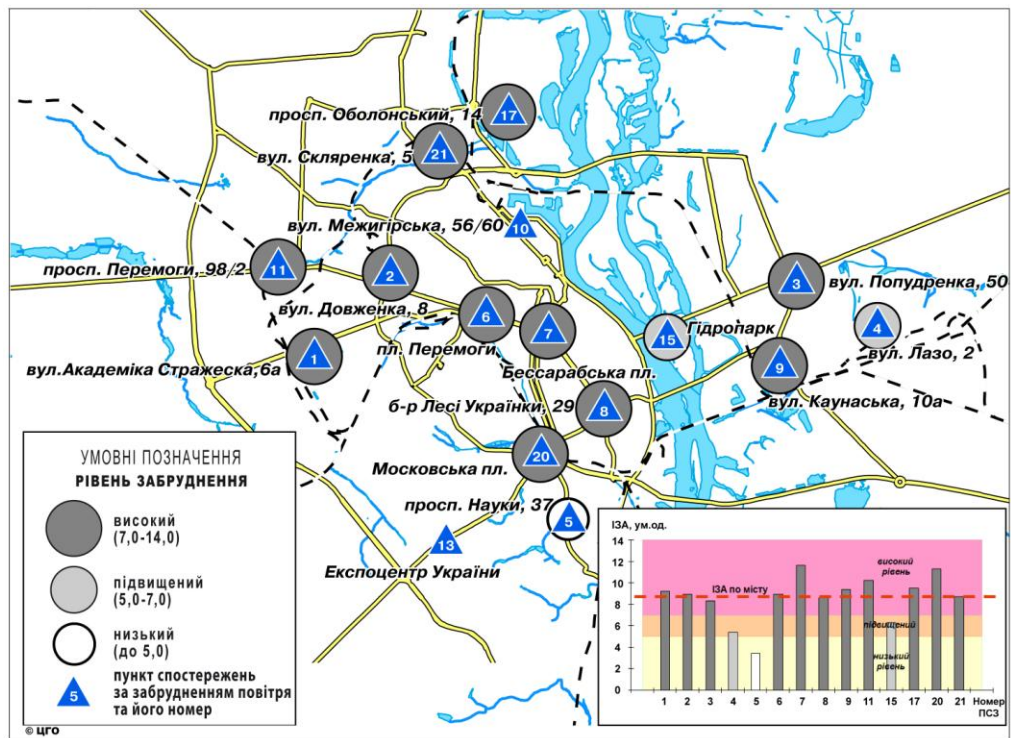

Рис. Рівні забруднення атмосферного повітря на постах спостережень у м.Києві за 2015 рік (по ІЗА)

У порівнянні з попереднім роком рівень забруднення атмосферного повітря міста по ІЗА дещо підвищився (з 9,2 до 9,4), і залишився на рівні «високого». Підвищились середньорічні концентрації діоксиду та оксиду азоту, фенолу; поряд з цим дещо знизився вміст формальдегіду і оксиду вуглецю. Вміст інших домішок майже не змінився.

3. ЗМІНА КЛІМАТУ

3.1. Тенденції зміни клімату в м. Києві*

Мікроклімат міста формується взаємодією атмосферних процесів та локальних особливостей території. Як і всі великі міста, м. Київ створює специфічний клімат, який є результатом поєднання загальних кліматоутворюючих факторів (сонячної радіації, циркуляції атмосфери), так і особливих чинників – підстильної поверхні, яка включає асфальтове, бетонне і металеве покриття. Велика теплоємність будівельних матеріалів призводить до зниження тепловідбивної здатності (альbedo) і ефекту теплоаккумуляції, що у поєднанні із активною господарською діяльністю в підсумку призводить до формування над містом своєрідного «острова тепла», котрий суттєво впливає на мікроклімат міста. В ранкові години різниця температур між містом і заміською територією складає 3-3,5°C взимку, і 2,5-3°C в ранкові години. Спостерігається, також, стійка тенденція формування різниці відносної вологості у Києві порівняно із прилеглими територіями в середньому на 1-3% впродовж року.

Важливою особливістю мікроклімату Києва є наявність температурних контрастів між рівнинним лівобережжям і горбистим правобережжям р.Дніпро. Взимку, після замерзання річки, температура повітря на лівому березі зазвичай на 3°C нижча, ніж на правому.

На циркуляцію повітря впливають особливості забудови Києва, де в останні роки зросла кількість висотних споруд, а також наявність великої кількості водойм. У Києві швидкість вітру в усі пори року нижча, ніж за його межами.

Велике значення для формування клімату міста має пограничний шар повітря, який містить гази, аерозолі, пил, котрі істотно змінюють режим сонячної радіації, яка є одним із найважливіших факторів впливу на мікроклімат міста. Для Києва в цілому характерна тенденція зменшення прямої сонячної радіації внаслідок забрудненості атмосфери аерозольними викидами. Зменшення таких викидів промисловими підприємствами внаслідок згорання виробництв чи їхнього виведення за межі Києва компенсується зростанням викидів від автотранспорту із яким пов'язано до 80% відсотків сумарного обсягу забруднюючих речовин в атмосферному повітрі міста.

Наявність Київського водосховища постійно впливає на термічний режим р.Дніпро, а наявність Канівського водосховища призвела до підвищення рівня річки в межах Києва в середньому на 1,5-2 м. порівняно із природним.

До найсуттєвіших стійких тенденцій змін клімату в м.Києві слід віднести:

- зменшення тривалості сонячного сяйва взимку і восени із одночасним збільшенням на 4% в середньому річно;
- зростання показників мінімальної і максимальної температури повітря;
- зменшення кількості туманних днів від 42 на рік в середньому

(70-ті рр. XX ст.) до 30 в останнє десятиріччя;

- скорочення тривалості зимового сезону внаслідок впливу глобальних чинників та збільшення тривалості осіннього сезону через більш пізній перехід позначки 0°C, тривалість літнього і весняного сезонів суттєво не змінюється;

- зростання максимальних значень атмосферного тиску в усі місяці за винятком січня, що пояснюється впливом Азорського антициклону.

*На основі даних багаторічних спостережень та висновків Українського науково-дослідного гідрометеорологічного інституту та Центральної геофізичної лабораторії.

3.2. Національна система оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів

Глобальні кліматичні зміни, що відбуваються на планеті, є невід'ємною складовою процесів економічної, політичної та гуманітарної глобалізації.

Результати наукових досліджень незаперечно засвідчують, що домінуючою причиною глобального потепління, що спостерігається, є антропогенне підсилення парникового ефекту. Зміна клімату вже відбувається, а її наслідки мають переважно негативний характер і посилюватимуться у майбутньому. В першу чергу наслідки впливу парникового ефекту відчують індустріальні країни та міста-мегаполіси, які споживають найбільше енергоресурсів та продукують найбільшу кількість забруднюючих речовин від пересувних джерел.

Основною причиною зміни клімату є використання викопного палива та неефективне споживання енергії, що виробляється. Надмірна кількість газів, які утворюються в результаті діяльності ТЕЦ, транспорту, сільського господарства, промисловості, а також лісових пожеж, утримують сонячне тепло у нижніх шарах атмосфери, не даючи йому повертатись до космосу.

Згідно Порядку функціонування національної системи оцінки антропогенних викидів та абсорбції парникових газів, які не регулюються Монреальським протоколом про речовини, що руйнують озоновий шар, затвердженого Кабінетом Міністрів України, забезпечення функціонування національної системи покладалося на Держекоінвестагентство, яке з 07.05.2015 року знаходиться в стадії ліквідації та його правонаступником стало Мінприроди України.

За інформацією Мінприроди України 7 вересня 2016 року українська делегація взяла участь у 29-му засіданні Комітету з відповідності Кіотського протоколу, РКЗК ООН.

Під час засідання, представники нашої делегації підкреслили, що Україна визначила пріоритетом своєї політики - боротьбу зі зміною клімату. Зокрема, Україна стала третьою європейською країною, котра ратифікувала Паризьку Угоду. Також представники української делегації наголосили на повній технічній готовності здійснювати всі необхідні заходи щодо виконання вимог звітності за Кіотським протоколом.

Представники Комітету відзначили значний прогрес України у вирішенні проблем які виникли у зв'язку із відключенням влітку минулого

року Національного електронного реєстру антропогенних викидів та абсорбції парникових газів.

Як відомо, 3 серпня 2016 року роботу реєстру було відновлено та здійснено основні операції, які дозволили провести процедуру реконсиляції вуглецевих одиниць, які знаходяться на сервері реєстру і процедуру синхронізації часу серверів Національного реєстру та Міжнародного журналу транзакцій ITL.

Ці заходи дозволили відмінити пункти попереднього рішення Комітету від 22 червня 2016 року щодо невідповідності українського реєстру та намір про призупинення дії механізмів Кіотському протоколу.

Комітет також відзначив значну політичну волю, висловлену Україною у своїй заяві щодо ситуації, яка склалася.

Водночас під час засідання було підтверджено попередні висновки Комітету щодо невиконання Україною вимог звітності у рамках першого періоду зобов'язань Кіотського протоколу у повному обсязі. Секретаріату Кіотського протоколу спільно з українською стороною рекомендовано актуалізувати План щодо виконання зазначених вимог.

Нагадуємо, перший період Кіотського протоколу закінчився в 2012 році.

3.3. Політика та заходи у сфері скорочення антропогенних викидів парникових газів та адаптації до зміни клімату

Керівники місцевих органів виконавчої влади повною мірою усвідомлюють серйозність потенційних загроз пов'язаних із кліматичними змінами.

Наразі розроблено проект Комплексної цільової програми екологічного благополуччя міста Києва на 2017-2019 роки, який найближчим часом буде передано на розгляд до Київради, де значна частина заходів спрямована саме на досягнення завдань по зменшенню негативного впливу парникових газів та створення сприятливого для рекреації міського середовища.

4. ВОДНІ РЕСУРСИ

4.1. Водні ресурси та їхнє використання

4.1.1. Загальна характеристика.

Місто Київ є багатим на воду: існують значні запаси підземної води; окрім цього, великою є кількість поверхневих водних об'єктів: річок, озер, ставків. Загалом водні об'єкти на території міста займають 6,7 тис. га, або 8,0 % території.

На території міста Києва розташовано близько 426 водойм різного типу. Це озера, системи ставків, малі ріки, а також річкова ділянка Дніпра, яка нижче м. Києва утворює Канівське водосховище. Для кожної водойми характерні свої гідрологічні характеристики та антропогенне навантаження різного ступеня інтенсивності.

Водойми Києва зазнають суттєвого рекреаційного навантаження, пов'язаного із використанням місць відпочинку біля води. Щорічно розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) визначається перелік зон відпочинку біля води, на яких за умов виконання комплексу заходів із благоустрою та облаштування дозволено відпочинок з купанням; перелік міських централізованих пляжів, на яких дозволено відпочинок з купанням; перелік водних об'єктів, які не рекомендовані для купання населення.

4.1.2. Водозабезпеченість територій та регіонів

Київ забезпечується питною водою з трьох джерел водопостачання – річок Дніпра, Десни та підземних водоносних горизонтів. Артезіанський водопровід експлуатує свердловини сеноман-келовейського та середньоюрського водоносних горизонтів, глибиною від 90 до 340 м.

4.1.3. Водокористування та водовідведення.

Загальна проектна потужність господарсько-питного водопроводу м. Києва складає 2100 тис. м³/добу, у т.ч. з Дніпровської водопровідної станції – 600 тис. м³/добу, з Деснянської водопровідної станції – 1080 тис. м³/добу, з артезіанського водопроводу – 420 тис. м³/добу.

У 2015 році водокористування з поверхневих джерел водопостачання склало 255,2 млн. м³ води.

В місті Києві функціонує система централізованої каналізації, до складу якої входять каналізаційні самопливні, напірні мережі і колектори діаметрами від 100 мм до 3100 мм, каналізаційні насосні станції, Бортницька станція аерації.

Бортницька станція аерації на сьогодні є єдиним складним комплексом інженерних споруд, обладнання та комунікацій, призначених для повної біологічної очистки стічних вод м. Києва та окремих регіонів Київської області (Вишгород, Ірпінь, Вишневе, Гнідин, Щасливе, Чабани, Коцюбинське, Новосілки, Софіївська Борщагівка, Петропавловська Борщагівка, Гатне), на якій проходять очистку всі побутові стічні води, а також стоки промислових підприємств.

Проектна потужність станції – 1800 тис. м³ стічних вод/добу. За 2015 рік очищено 259,02 млн. м³ стічних вод .

4.2. Забруднення поверхневих вод

Хімізація сільського господарства, забудова прибережних територій, екологічні негаразди призвели до забруднення річок великою кількістю неочищених і недостатньо очищених стічних вод. Час від часу фіксуються залпові скиди забруднень антропогенного характеру.

Довготривалий і стійкий льодостав взимку та висока температура води влітку призводять до зниження вмісту розчиненого кисню в річках, що вкрай негативно впливає на органолептичні показники питної води.

Крім того, знижений вміст кисню під товщою льоду включає фізико-хімічні механізми десорбції забруднень з донних відкладів у товщу води. При цьому спостерігається інтенсивне надходження солей марганцю і заліза, що створює труднощі в технології водопідготовки питної води.

Але, якщо в кількісному відношенні місто задовольняється питною водою повністю, то забезпечувати якісні показники стає все складніше.

Забруднюючі речовин потрапляють у водні об'єкти при скиданні очищених стічних вод з Бортницької станції аерації та зворотних вод з Дніпровської та Деснянської водопровідних станцій.

Характеристика та обсяги скидів забруднюючих речовин
з Бортницької станції аерації в р. Дніпро

№ п/п	Показник	2014 р. тон	2015 р. тон
1	2	3	4
1	Завислі речовини	2088,9	924,400
2	БСК ₅	1763,9	1519,000
3	Хлориди	19250,1	17237,100
4	Сульфати	8937,5	11024,200
5	ХСК	11213,8	7985,800
6	Фосфати	1227,05	1107,720
7	Азот амонійний	2139,9	1849,600
8	Нітрити	665,3	444,900
9	Нітрати	8835,4	9070,700
10	Залізо загальне	27,7	50,715
11	СПАР	39,092	46,355
12	Нафтопродукти	16,12	15,018

Характеристика та обсяги скидів забруднюючих речовин
Дніпровською водопровідною станцією Департаменту експлуатації водопровідного
господарства в р. Дніпро

Найменування забруднюючих речовин		Фактична маса за 2015 р. (тонн/рік)	Фактична маса за 2014 р. (тонн/рік)
Кількість зворотних вод: за 2015 р. — 6152,020 тис.м ³ за 2014 р. — 6968,956 тис.м ³			
11	Азот амонійний	-	0,094
22	Алюміній	0,125	0,537
33.	БСК ₅	2,583	0,888
44.	БСК ₂₀	6,211	3,900
55.	Завислі речовини	441,419	475,352
66.	Мінеральний склад	-	9,174
77.	Нафтопродукти	0,061	0,033
88.	Нітрати	12,531	4,807
99	Нітроти	0,050	0,144
10	Сульфати	133,895	77,155
111	Фосфати	-	0,050
112	Хлориди	1,167	9,857
113	ХСК	-	10,697

Характеристика та обсяги скидів забруднюючих речовин Деснянською водопровідною
станцією Департаменту експлуатації водопровідного господарства
в Русанівську протоку

Найменування забруднюючих речовин		Фактична маса за 2015 р. (тонн/рік)	Фактична маса за 2014 р. (тонн/рік)
Кількість зворотних вод: за 2015 р. — 14809,503 тис.м ³ за 2014 р. — 13190,384 тис.м ³			
11	Азот амонійний	-	-
22	Алюміній	0,113	1,745
33	БСК ₅	0,544	2,298
44	БСК ₂₀	2,838	2,070
55	Завислі речовини	2747,287	2129,391
66	Мінеральний склад	-	227,037
77	Нафтопродукти	0,121	0,003
88	Нітрати	26,643	5,575
99	Нітроти	-	0,127
110	Сульфати	342,189	157,048
111	Фосфати	0,744	0,653
112	Хлориди	-	44,499
110	ХСК	-	39,448

4.3. Якість поверхневих вод

Поверхневими джерелами централізованого господарського-питного водопостачання м. Києва є річки Дніпро та Десна.

Спостерігається тенденція до погіршення якості води поверхневих джерел водопостачання міста за рахунок як антропогенного, так і природного забруднення. Забруднення природного походження насамперед пов'язано з тим, що води річок Дніпра та Десни формуються в північних районах Українського і Білоруського Полісся, які є потужними джерелами надходження органічних речовин природного походження.

Якість води р. Десна протягом всього 2015 року характеризувалась нижчими значеннями показників забарвленості, каламутності, перманганатної окислюваності, вмісту заліза ніж у 2014 році. У період весняного паводку (березень-травень) спостерігалось збільшення каламутності (до 13,6 мг/дм³), перманганатної окислюваності (до 8,0 мг/дм³), вмісту заліза (до 0,92 мг/дм³). У літній період спостерігалось поступове покращення якості води по каламутності, забарвленості та перманганатній окислюваності. Температура води підвищувалась до 26 ° С, вміст розчиненого кисню знижувався до 3,2 мг/дм³.

Якість води р. Дніпро, в 2015 році в порівнянні з 2014 роком характеризувалась нижчими значеннями показників забарвленості (26-36 градусів), каламутності (1,2 – 4,6 мг/дм³), перманганатної окислюваності (6,0 – 11,8 мг/дм³), вмісту заліза (0,10 – 0,21 мг/дм³), марганцю (0,03 – 0,15 мг/дм³). Влітку відбувалось погіршення якості води за перманганатною окислюваністю, кольоровістю, каламутністю, вмістом марганцю, підвищення температури води і зниження розчиненого кисню води до 4,3 мг/дм³.

За період досліджень було виявлено, що фітопланктон р. Десна в районі водозабірних споруд в основному представлений діатомовими та зеленими водоростями. Протягом року прослідковувались характерні особливості у інтенсивності розмноження окремих фітопланктонних форм. Діатомові водорості зустрічались у воді р. Десна в усі пори року і мали два періоди масового розмноження: перший період – у березні-травні (780-116 550 кл/см³) другий – у жовтні (240-6460 кл/см³) переважно за рахунок водоростей роду *Stefanodiskus*. Розвиток літнього фітопланктону характеризувався вираженою перевагою зелених водоростей, які становили до 70 відсотків від його загальної кількості. Максимальне значення у серпні складало 8600 кл/см³.

Зоопланктон р. Десна представлений таким видовим складом: гамарус – рід невеличких рачків родини бокоплавів; ракоподібні – кладоцери, копеподи. Максимальне значення зоопланктону зафіксовано у квітні і становило 3 500 екз/м³.

Фітопланктон р. Дніпро в районі водозабірних споруд в основному представлений синьо-зеленими, зеленими, евгленовими та діатомовими водоростями. Максимальне розмноження синьо-зелених водоростей, які становили до 80 відсотків від загальної їх кількості, спостерігалось у серпні на початку вересня 2015 року. Найбільше значення фітопланктону досягло у серпні і становило 99 994 кл/см³.

Зоопланктон р. Дніпро представлений таким видовим складом: ракоподібні – кладоцери, копеподи; та вид двостулкових молюсків -

дрейсена. Масове розмноження зоопланктону спостерігалось у серпні і досягло 53 000 екз/м³.

За даними гідробіологічних спостережень по біоіндикації на Канівському водосховищі простежувалась сезонна динаміка якісного і кількісного розвитку фітопланктону, угруповання було структуроване та різноманітне. Домінуючою групою в складі альгофлори були β -мезосапробні діатомові водорості - індикатори помірного забруднення вод. У червні в створі 1,5 км вище м. Київ спостерігалась помірна стадія «цвітіння» води, у липні та серпні «цвітіння» води синьозеленими водоростями вказувало на слабкий та помірний ступень цього процесу. Розвиток зоопланктонного угруповання був нерівномірним. Ценоз був, в основному, представлений β -мезосапробними коловертками та несапробними веслоногими ракоподібними.

Загалом стан водної екосистеми за сукупністю гідробіологічних показників відповідав 3 класу якості вод – помірно забруднені.

Мікробіологічна оцінка якості води поверхневих джерел водопостачання р. Дніпро та р. Десна в районі водозабірних споруд проводилась за показниками: загальне мікробне число (КУО/см³), загальні коліформи (лактозопозитивні кишкові бактерії), ешеріхія колі (*E. coli*), коліфаги, патогенні ентеробактерії.

Протягом 2015 року якість води р. Десна за мікробіологічними показниками мала наступні значення: загальне мікробне число коливалось в межах 9 – 900 (КУО/см³), загальні коліформи – <9 – 2000 (КУО/дм³), *E. coli* – <9 – 909 КУО/100 см³, коліфаги – відсутність – 1350 (БУО/дм³), патогенні ентеробактерії – відсутні (наявн./дм³). З підвищенням температури води до 26 ° С у серпні місяці були зафіксовані максимальні значення загального мікробного числа та загальних коліформ. Покращення якості води спостерігалось з вересня і майже не змінювалось до кінця року.

Якість води р. Дніпро за мікробіологічними показниками коливалась в межах: загальне мікробне число 1 – 4900 (КУО/см³), загальні коліформи – <9 – 16364 (КУО/дм³), *E. coli* – <9 – 9090 КУО/100 см³, коліфаги – відсутність – 400 (БУО/дм³), патогенні ентеробактерії – відсутні (наявн./дм³). Максимальні значення загального мікробного числа спостерігалось у серпні, а загальних коліформ у вересні.

За результатами лабораторних досліджень у 2015 році якість води р. Десна за мікробіологічними показниками краща в порівнянні з якістю води р. Дніпро.

Радіаційний стан поверхневих вод рр. Дніпра та Десна оцінювався за загальною бета-активністю, загальною альфа-активністю, цезієм 137 та стронцієм 90. Відхилень від нормативних вимог не було зафіксовано. Якість води р. Десна коливалась в межах – загальна бета-активність – <0,11 – 0,35 Бк/дм³ (норматив ≤ 1 Бк/дм³); загальна альфа-активність – <0,005 – 0,058 (норматив – 0,1 Бк/дм³); цезій 137 – < 0,0078 – < 0,0333 Бк/дм³ (норматив – ≤ 2 Бк/дм³); стронцій – <0,01 – 0,01 (норматив – ≤ 2 Бк/дм³). Якість води р. Дніпро коливалась в межах – загальна бета-активність – <0,11 – 0,37 Бк/дм³ (норматив ≤ 1 Бк/дм³); загальна альфа-активність – <0,005 – 0,017

(норматив – 0,1 Бк/дм³); цезій 137 – < 0,0093 – < 0,032 Бк/дм³ (норматив – ≤ 2 Бк/дм³); стронцій – 0, 01 – 0,05 (норматив – ≤ 2 Бк/дм³).

4.4. Якість питної води та її вплив на здоров'я населення

У м. Києві контроль за якістю питної води здійснюється 3-ма хіміко-бактеріологічними лабораторіями ПА «АК «Київводоканал».

Лабораторно-виробничий контроль за якістю питної води здійснюється за робочими програмами, складеними в суворій відповідності до вимог ДержСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною». Програми узгоджені з Держсанепідслужбою м. Києва. Якість питної води контролюється на всіх етапах її підготовки, по всьому технологічному ланцюжку: на очисних спорудах, перед виходом у розподільну мережу, на насосних станціях і безпосередньо в розподільчій водопровідній мережі.

Якість питної води в м. Києві контролюється цілодобово. Щодоби відбирається та аналізується приблизно 1000 проб води, які контролюються за 22 показниками.

Щодня на очисних спорудах і в розподільчій мережі відбирається біля 100 проб води на санітарно-мікробіологічні дослідження, а також проводиться більше 1000 аналізів за органолептичними та хімічними показниками. Щомісяця якість питної води контролюється за 48 показниками, а у широкому спектрі інгредієнтів питна вода щорічно досліджується за 75 показниками. Контроль за показниками якості питної води здійснюється щодня в 25 контрольних точках мереж, 19 насосних водопровідних станціях, 122 артезіанських свердловинах. Особливо суворий режим контролю вводиться в весняно-літній період.

Протягом 2015 року якість питної води централізованої системи водопостачання м. Києва відповідала нормативним вимогам ДержСанПіН 2.2.4-171-10.

4.6. Заходи щодо покращення стану водних об'єктів.

Скидання забруднених стоків та безповоротний забір негативно впливають на водні ресурси. При цьому, зменшення обсягу відведення у поверхневі водні об'єкти забруднених вод потребує переходу м. Києва на інноваційну модель, суттєву технологічну модернізацію господарського комплексу шляхом впровадження екоінноваційних технологій, введення нових очисних споруд, удосконалення вже діючих перш за все у секторі житлово-комунального господарства.

Розпорядженням виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) від 30.04.2014 № 444 «Про забезпечення на 2015 рік природоохоронних заходів у м. Києві» було передбачено кошти з Київського міського фонду охорони навколишнього природного середовища для виконання першочергових природоохоронних заходів на водних об'єктах міста Києва, серед яких:

- розчистка та ремонт споруд оз. Голубе (ставок Блакитний) у Подільському районі;
- розчистка та благоустрій озера Тельбін у Дніпровському районі м. Києва, в т.ч. проектні роботи;
- розчистка акумульованої водойми та ремонт насосної станції «Довбуша» (ДВРЗ);
- паспортизація малих річок і водойм м. Києва;
- обстеження та розчистка русла річки Либідь у Голосіївському, шевченківському та Солом'янського районах та приведення його до належного технічного стану;
- складання паспортів підводної частини пляжів, розташованих на річках та водоймах
- регулювання рівня води водойми «озеро Глінка» з виконанням берегоукріплення та благоустрою підведеної її частини, у т.ч. проектні роботи;
- розробка проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж іхтіолого-ботанічного оз. Вербне;
- розробка проекту землеустрою регіонального ландшафтного парку «Дніпровські острови»;
- улаштування гідротехнічної споруди для скидання води з озера Вирлиця у Дарницькому районі» (в т.ч. проектні роботи);
- будівництво та реконструкція очисних споруд зливових вод на ж/м Вигуровщина – Троєщина (II черга), в т.ч. проектні роботи (реконструкція недобудованих очисних споруд зливових вод житлового масиву Вигурівщина-Троєщина (II черга), в т. ч. проектні роботи);

Пропозиції щодо зменшення забруднення водних об'єктів та підземних водоносних горизонтів

З метою недопущення негативного впливу на поверхневі водні об'єкти необхідно:

- здійснити будівництво очисних споруд дощових вод;
- підприємства, які займаються виробничою діяльністю, обладнати системою дощової каналізації з очисними спорудами для запобігання забруднення водойм міста неочищеними дощовими водами.
- здійснювати вибір ефективно діючих очисних споруд для попередньої очистки природних вод з метою максимального вилучення органічних сполук;
- здійснити реконструкцію та модернізацію існуючої технологічної схеми на Дніпровській та Деснянській водопровідних станціях;
- впровадити нові більш ефективні реагенти;
- здійснювати кондиціонування питної води на кінцевій стадії на фільтрах з засипкою активованим вугіллям;
- створити перелік (кадастр) існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон та прибережних захисних смуг для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст.89 Водного кодексу України та ст. 61 Земельного кодексу України);

- заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду, яке іде всупереч з вимогами існуючого чинного законодавства;
- при наданні права користування земельними ділянками на землях водного фонду на умовах оренди, суворо дотримуватись вимог Земельного та Водного кодексів України та інших нормативно-правових документів у галузі охорони навколишнього природного середовища;
- об'єкти господарювання, розташовані в водоохоронних зонах, прибережних захисних смугах та на островах, в обов'язковому порядку, повинні бути підключені до міських каналізаційних мереж.

5. ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО ТА ЛАНДШАФТНОГО РІЗНОМАНІТТЯ, РОЗВИТОК ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ТА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ

5.1. Збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, формування національної екологічної мережі

Екомережа – єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природо-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного та рослинного світу, генетичного фонд, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

Основною метою створення екомережі м. Києва є формування територіальної єдиної системи для збереження територій з найбільш неушкодженими природними ландшафтами, збалансоване та невиснажене використання природних ресурсів, поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу, збереження ландшафтного та біологічного різноманіття.

5.2. Охорона, використання та відтворення рослинного світу

5.2.1. Загальна характеристика рослинного світу.

До системи зелених насаджень м. Києва відносяться міські ліси, міські насадження загального, обмеженого та спеціального користування. Переважна більшість вкритих лісом площ входять до складу лісопаркових господарств: КП «Дарницьке лісопаркове господарство», КП «Святошинське лісопаркове господарство» та КП «Лісопаркове господарство Конча-Заспа».

Всі міські ліси КО «Київзеленбуд» належать до лісів спеціального призначення: рекреаційно-оздоровчі, природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення.

*Землі лісгосподарського призначення регіону (по КО «Київзеленбуд»)
станом на 01.01.2016*

№	Землі господарського призначення регіону	Одиниця виміру	Кількість	Примітка
1	2	3	4	5
1.	Загальна площа земель лісгосподарського призначення	га	31 622	
	У тому числі:			
1.1.	Площа земель лісгосподарського призначення державних лісгосподарських підприємств	-	-	-

1.2.	Площа земель лісогосподарського призначення комунальних лісогосподарських підприємств	га	31 622	-
1.3.	Площа земель лісогосподарського призначення що не надана у користування	-	-	-
2.	Площа земель лісогосподарського призначення, що вкрита лісовою рослинністю	га	29 039	-
3.	Загальний запас деревини за звітний період	тис. м ³	10 875,6	-
4.	Запас деревини у розрахунку на один гектар земель лісогосподарського призначення	м ³	344	-
5.	Площа лісів у розрахунку на одну особу	м ²	100	-
6.	Запас деревини у розрахунку на одну особу	м ³	3,7	-
7.	Лісистість (відношення покритої лісом площі до загальної площі регіону)	%	34,4	-

За комунальними підприємствами, які входять до складу комунального об'єднання «Київзеленбуд», закріплено близько 39,4 тис. га зелених насаджень, в т.ч. – 7,8 тис. га. зелених насаджень на території забудованої частини міста та 31,6 тис. га міських лісів.

Зелені насадження забудованої частини міста переважно сформовані змішаними листяними насадженнями характерними для Поліської і Лісостепової зони, такими як – клен, дуб, липа, верба, ясен, осика, береза та інші. Разом з тим, частина зелених насаджень парків і скверів, створених за рахунок територій міських лісів, сформовані з соснових насаджень (парк Кіото, парк ім. Малишка, парк «Перемога», парк «Партизанської слави», парк «Совки» та інші).

Більша частина лісових насаджень м. Києва представлені сосняками (сосна звичайна), рідше зустрічаються сосново-дубові насадження.

5.2.2. Охорона, використання та відтворення лісів.

У 2015 році лісопарковими господарствами КО «Київзеленбуд» проведено заходи з формування і оздоровлення лісів на площі 3648 га, при цьому заготовлено 144,6 тис.м³ деревини, у т.ч. ліквідної – 113,5 тис.м³.

Всі міські ліси, закріплені за комунальними підприємствами лісопарковими господарствами належать до лісів спеціального призначення: рекреаційно-оздоровчі, природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення.

5.2.3. Стан використання природних недеревних рослинних ресурсів.

Заготівля природних недеревних рослинних ресурсів на території міських лісів Києва не проводиться, оскільки дані заходи не передбачено виробничими планами підприємств.

5.2.4. Охорона та відтворення видів рослин, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів.

У межах міста Києва офіційно зареєстровано 59 видів флори занесених до Червоної книги України.

Крім того, відповідно до рішення Київської міської ради від 29.06.2000 № 219/240 (із змінами і доповненнями, внесеними рішенням Київської міської ради від 23.12.2004 року № 880/2290) на території міста Києва та його зеленої зони визначено 56 видів рослин, які не занесені до Червоної книги України, але є рідкісними та такими, що перебувають під загрозою зникнення на території міста Києва.

Переважна кількість видів флори, занесених до Червоної книги України та визнаних рідкісними в межах міста Києва, зростають в міських лісах.

З метою збереження і забезпечення охорони рідкісних рослин, занесених до Червоної книги України, щорічно наказом КО «Київзеленбуд» районним комунальним підприємствам по утриманню зелених насаджень міста та комунальним підприємствам лісопарковим господарствам доручається створити мобільні патрульні групи з охорони рідкісних рослин, занесених до Червоної книги України, на які покласти контроль за збереженням та охороною видів ранньоквітучих, ендемічних, реліктових і таких, що занесені до Червоної книги України рослин.

Крім того, з залученням засобів масової інформації проводиться серед населення роз'яснювальна робота щодо необхідності охорони та збереження ранньоквітучих, ендемічних, реліктових і таких, що занесені до Червоної книги України рослин.

5.2.5. Адвентивні види рослини.

На території зелених насаджень, закріплених за комунальними підприємствами, які входять до складу КО «Київзеленбуд», зустрічаються наступні види адвентивних рослин: амброзія полинолиста, аморфа кущова, борщівник Мантегація, ехіноцистис лопатевий, злинка канадська, золотушник канадський, клен ясенелистий, незбутниця дрібноквіткова, нетреба ельбінська, розрив-трава дрібноквіткова, центхрус довго колючковий, чорно щир нетреболистий, щиріця звичайна.

Заходом боротьби із адвентивними рослинами на території міста Києва є їх систематичне викошування та прополювання.

5.2.6. Охорона, використання та відтворення зелених насаджень.

Районними КП УЗН в межах виділеного фінансування та кошів, отриманих внаслідок господарської діяльності, забезпечується утримання балансових зелених насаджень у належному стані. Заходи по догляду за насадженнями здійснюються у відповідності до вимог Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України насаджень затверджених

Міністерством будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105.

Протягом 2015 року районними комунальними підприємствами по утриманню зелених насаджень міста на балансових територіях було висаджено 10274 дерев, 70601 кущів, 10123 тис. шт. квітів та влаштовано і відновлено 104,794 га.

Протягом 2015 року за замовленням КО «Київзеленбуд», відремонтовано понад 130 об'єктів благоустрою зеленого господарства, у тому числі проведено капітальний ремонт і роботи з озеленення на території 22 парків (Голосіївський парк ім. М.Т. Рильського, парк «Воїнів інтернаціоналістів», парк «Тарашанець», парк «Привокзальний», парк ім. генерала Ватутіна, парк за кінотеатром «Ленінград», парк Моряків, парк «Совки», парк «Юність» у Святошинському районі, парк Ф. Пушиної, парк «Орлятко», парк «Нивки» с/ч, парк ім. Пушкіна, тощо), 51 скверу (із них 22 новостворених), 7 бульварів, а також виконано капітальний ремонт квіткового годинника на схилі по вул. Інститутській.

5.2.7. Використання та відтворення природних рослинних ресурсів на території природно-заповідного фонду.

За даними районних комунальних підприємств по утриманню зелених насаджень міста на їх балансі перебуває 58 об'єктів природно-заповідного фонду України на загальній площі 989,91 га, в тому числі 7 об'єктів природно-заповідного фонду України загальнодержавного значення на площі 421,5 га та 51 об'єктів природно-заповідного фонду України місцевого значення на площі 568,41 га.

Використання природних рослинних ресурсів на територіях об'єктів природно-заповідного фонду, закріплених за районними комунальними підприємствами по утриманню зелених насаджень міста, здійснюється з природоохоронною, рекреаційною, оздоровчою, культурно-освітньою та виховною метою в порядку загального використання цих об'єктів.

Відтворення природних рослинних ресурсів на територіях об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється як природним поновленням, так і шляхом висаджування силами районних комунальних підприємств по утриманню зелених насаджень міста дерев і кущів, а також влаштуванням газонів і квітників.

5.3. Охорона, використання та відтворення тваринного світу Стан і ведення рибного господарства

*Рибне господарство*_(т)

(т)

	Виллов риби та добування інших водних живих ресурсів	
	усього	у т.ч. у внутрішніх водоймах
2000	2240,0	...
2001	22167,0	...
2002	2907,0	...
2003	-	-
2004	-	-
2005	-	-
2006	-	-
2007	-	-
2008	16773,0	88,8
2009	16927,1	78,5
2010	19192,9	82,5
2011	18096,0	64,4
2012	15359,0	66,6
2013	13671,1	90,0
2014	0353,5	74,3
2015	... ¹	... ¹

¹ Інформація конфіденційна відповідно до Закону України «Про державну статистику».

5.4 Природні території та об'єкти, що підлягають особливій охороні
Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення,
розташованих у межах території міста Києва
станом на 01.01.2016

№ з.п.	Назва території чи об'єкта ПЗФ	Категорія	Тип	Площа, га	Місце розташування території чи об'єкту ПЗФ	Назва установи, підприємства, організації, землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться територія чи об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з яким створено (змінено) дану територію чи об'єкт ПЗФ
1	2	3	4	5	6	7	8
Території та об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення							
1.	«Голосіївський»	Національний природний парк		4525,52	Голосіївський район	НПП «Голосіївський»	Указ Президента України від 27.08.07 №794/2007 Указ Президента України від 30.10.08 №976/2008
	Біличанський ліс			6462,62	Святошинський район	КП «Святошинське ЛПГ» (без вилучення)	Указ Президента України від 01.05.2014 № 446/2014 «Про зміну меж національного природного парку «Голосіївський»
	Всього національних природних парків	1		10 988,14			
1.	Лісники	заказник	ботанічний	1110,2	Голосіївський район	РЛП «Голосіївський»	Постанова Р.М. УРСР від 25.08.89р. №223
	Разом заказників ботанічних	1		1110,2			
	Всього заказників загальнодержавного значення	1		1110,2			
1.	Романівське болото	пам'ятка природи	ботанічна	30	Святошинський район	Святошинське ЛПГ	Постанова Р.М. УРСР від 26.03.79р. №143
	Разом пам'яток природних ботанічних	1		30			

	Всього пам'яток природи загальнодержавного значення	1		30			
1.	Національний ботанічний сад ім. М.Гришка	ботанічний сад		130,2	Печерський район	НАН України	Постанова Р.М. УРСР від 22.07.83р. №311
2.	Ботанічний сад ім. І.Фоміна	ботанічний сад		22,5	Шевченківський район	Нац. університет ім. Т.Шевченка	-“-
3.	Ботанічний сад НАУ	ботанічний сад		53	Голосіївський район	Нац. аграрний університет	Постанова Р.М. УРСР від 13.02.89р. №53
	Всього ботанічних садів загальнодержавного значення	3		205,7			
1.	Сирецький	дендропарк		6,5	Подільський район	Агрофірма “Квіти України”	Постанова Р.М. УРСР від 22.07.83р. №311
	Всього дендропарків загальнодержавного значення	1		6,5			
1.	Київський зоопарк	зоопарк		39,5	Шевченківський район	Адміністрація зоопарку	Постанова Р.М. УРСР від 22.07.83р. №311
	Всього зоопарків загальнодержавного значення	1		39,5			
1.	Володимирська гірка	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		16,9	Шевченківський район	КП УЗН Шевченківського району	Постанова Р.М. УРСР від 29.01.60 №105 Рішення Київради від 17.02.94 №14
2.	Маріїнський	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		14,6	Печерський район	КП УЗН Печерського р-ну	Постанова Р.М. УРСР від 29.01.60р. №105 Рішення Київради від 17.02.94р. №14
3.	Сирецький гай	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		194	Шевченківський, Подільський райони	КП УЗН Шевченківського та Подільського р-н	Постанова колегії Держкомітету УРСР по ох. Природи від 26.07.72р. №22 Рішення Київради від 17.02.94р. №14

4.	Парк “Нивки” (східна частина)	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		46,1	Шевченківський район	КП УЗН Шевченківського р-ну	Постанова колегії Держкомітету УРСР по ох. Природи від 26.07.72р. №22 Рішення Київради від 17.02.94р. №14
5.	Феофанія	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		150	Голосіївський район	НАН України ДЗГ "Феофанія"	Рішення Київради від 11.11.69р. №206
6.	Голосіївський парк ім.. М.Рильського	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		140,9	Голосіївський район	КП УЗН Голосіївського району	Постанова Р.М. УРСР від 29.01.60р. №105
7.	Голосіївський ліс	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		769,23	Голосіївський район	РЛП “Голосіївський”	Постанова Р.М. УРСР від 29.01.60р. №105 Рішення Київради від 17.02.94 №14 та Указ Президента України від 30.10.08 №976/2008
8.	Святошинський лісопарк	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		240	Святошинський район	Святошинське ЛПГ	Постанова колегії Держкомітету УРСР по ох. Природи від 26.07.72р. №22
9.	Пуца-Водицький лісопарк	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		360	Оболонський район	Святошинське ЛПГ	Постанова колегії Держкомітету УРСР по ох. Природи від 26.07.72р. №22 Указ Президента України від 04.11.00р №1207/00
	Всього парків-пам`яток садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	9		1931,73			
	Всього територій та об`єктів ПЗФ загальнодержавного значення:	17		7849,15			
Території та об`єкти місцевого значення							
1.	“Партизанська Слава”	регіональний ландшафтний парк		115	Дарницький район	КП УЗН Дарницького району	Рішення Київради від 17.02.1994 №14

2.	“Лиса Гора”	регіональний ландшафтний парк		137,1	Голосіївський район	КП УЗН Голосіївського району	Рішення Київради від 17.02.94р. №14
3.	“Дніпровські острови”	регіональний ландшафтний парк		1214,99	Деснянський, Дніпровський, Дарницький р-ни	ДКП “Плесо”	Рішення Київради від 23.12.04 №878/2288
4.	"Голосіївський"	регіональний ландшафтний парк		1184,51	Голосіївський район	КП "ЛПГ "Конча-Заспа"	Рішення Київради від 20.02.95р. №45
	Всього регіональних ландшафтних парків	4		2651,6			
1.	Рибне	заказник	лісовий	4	Дарницький район	Дарницьке ЛПГ	Спільне рішення виконкомів міської та обласної Рад від 10.04.78р. №522/173
2.	Березовий гай	заказник	лісовий	2	Деснянський район	Дарницьке ЛПГ	Спільне рішення виконкомів міської та обласної Рад від 10.04.78р. №522/173
3.	Біла діброва	заказник	лісовий	3	Деснянський район	Деснянський район	Спільне рішення виконкомів міської та обласної Рад від 10.04.78р. №522/173
4.	Межигірське	заказник	лісовий	5	Оболонський район	Святошинське ЛПГ	Спільне рішення виконкомів міської та обласної Рад від 10.04.78р. №522/173
5.	Дачне	заказник	лісовий	6	Голосіївський район	РЛП “Голосіївський”	Спільне рішення виконкомів міської та обласної Рад від 10.04.78р. №522/173
6.	“Межигірсько-Пуца-Водицький”	заказник	лісовий	1987	Оболонський	КП “Святошинське ЛПГ”	Рішення Київради від 27.10.05 №255/3716
	Разом заказників лісових	6		2007			
1	„Березовий гай”	заказник	іхтіологічний	31	Оболонський район	ДКП “Плесо”	Рішення Київради від 17.02.94р. №14
	Разом заказників іхтіологічних	1		31			

1	Лівий беріг оз. Конча	заказник	ландшафтний	80	Голосіївський район	Київський держлісгосп	Розп. Київської міськдержадміністрації від 14.10.97р. №1628
2	Жуків острів	заказник	ландшафтний	361	Голосіївський район	РЛП “Голосіївський”	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
3	Муромець- Лопуховате	заказник	ландшафтний	217	Деснянський район	Дарницьке ЛПГ	Рішення Київради від 24.10.02р. №96/256 Рішення Київради від 06.10.2005р. №35/3499 та від 27.12.2007 №1532/4365
4	“Пляхова”	заказник	ландшафтний	100	Деснянський р-н	Дарницьке ЛПГ	Рішення Київради від 12.02.04 №22/1231
5	“Пуца-Водиця”	заказник	ландшафтний	563,2	Оболонський район	Святошинське ЛПГ	Рішення Київради від 24.10.02р. №96/256 Рішення Київради від 06.10.2005р. №35/3499 та від 27.12.2007 №1532/4365
	Разом заказників ландшафтних	5		1321,2			
1	Бобровня	заказник	загально зоологічний	32	Деснянський район	КП УЗН Деснянського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
2	Острови Козачий та Ольгин	заказник	загально зоологічний	470	Голосіївський район	Голосіївська РДА	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
3	Річка Любка	заказник	загально зоологічний	163	Святошинський район	Святошинське ЛПГ	Рішення Київради від 24.10.02. № 96/256 Рішення Київради від 06.10.2005. № 35/3499 та від 27.12.2007 №1532/4365
	Разом заказників загально-зоологічних	3		665			
	Всього заказників місцевого значення	15		4024,2			
1.	Юннатський	дендропарк	-	13,7	Подільський р-н	Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді України	Рішення Київради від 09.03.06 №169/3260

	Всього дендропарків місцевого значення	1		13,7			
1.	Золотоворітський сквер	пам'ятка природи	ботанічна	0,6	Шевченківський район	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
2.	Бульвар Шевченка	пам'ятка природи	ботанічна	3	Шевченківський район	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
3.	Віковий дуб	пам'ятка природи	ботанічна		Печерський район вул.. Суворова	КП УЗН Печерського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
4.	Вікові дуби і липи	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район пров. Делегатський	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
5.	Вікові дуби, липи та каштани	пам'ятка природи	ботанічна		Подільський район вул.. Вишгородська	СТ "Троянда"	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
6.	Вікова липа	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район вул.. Володимирська	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
7.	Вікові дуби	пам'ятка природи	ботанічна		Подільський район вул. Вишгородська,51	КП УЗН Подільського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
8	Вікові липи і каштани	пам'ятка природи	ботанічна		Печерський район Києво-Печерська Лавра	Києво-Печерський історико-культурний заповідник	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
9.	Вікові липи, ясени і каштани	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район вул.. Володимирська	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
10.	Віковий каштан	пам'ятка природи	ботанічна		Голосіївський район вул.. Китаївська	КП УЗН Голосіївського району	Рішення Київради від 17.02.94р. №14
11.	Віковий дуб	пам'ятка природи	ботанічна		Голосіївський район вул.. Кащенко	КП УЗН Голосіївського району	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
12.	Природний об'єкт цілини	пам'ятка природи	ботанічна	0,5	Голосіївський район вул. Червонопрапорна,76	КП УЗН Голосіївського району	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628

13.	Вікові дерева софори японської	пам'ятка природи	ботанічна		Голосіївський район вул.. Китаївська,32	Інститут садівництва УААН	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
14.	Вікові дуби	пам'ятка природи	ботанічна	3	Голосіївський район Головна астрономічна обсерваторія НАНУ	Головна астрономічна обсерваторія НАНУ	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
15.	Віковий дуб Крістера	пам'ятка природи	ботанічна		Подільський район вул. Осиповського,3	КП УЗН Подільського району	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
16.	Ялиця Крістера	пам'ятка природи	ботанічна		Подільський район вул..Осиповського, 2-а	КП УЗН Подільського району	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
17.	Платан Кашенка	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район вул.Мельникова,36	КП УЗН Шевченківського району	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
18.	Віковий дуб “Бай-Бай”	пам'ятка природи	ботанічна		Оболонський район	Святошинське ЛПГ	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
19.	Колекція лісовода Вінтера	пам'ятка природи	ботанічна	0,3	Оболонський район	Святошинське ЛПГ	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
20.	Група дерев ялини звичайної	пам'ятка природи	ботанічна		Святошинський район 15 км. Житомирського шосе сад. діл. №52	Сидоренко Г.І.	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
21.	Лісове урочище Крістерів	пам'ятка природи	ботанічна	0,7	Подільський район вул..Осиповського, 2-а	Інститут харчової хімії	Розпорядження КМДА від 14.10.97р. №1628
22.	Вікові дерева дуба і сосни	пам'ятка природи	ботанічна		Деснянський район кв.51-1, 33-10, 59-23, 70-6 Броварського л-ва	Дарницьке ЛПГ	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
23.	Вікові дерева дуба	пам'ятка природи	ботанічна		Голосіївський район Дачне л-во кв.51-2, кв.6-47,29	РЛП “Голосіївський”	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
25.	Віковий дуб	пам'ятка природи	ботанічна		Подільський район з.п. “Рубежівський”	КП УЗН Подільського р-у	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
27.	Вікове дерево груші	пам'ятка природи	ботанічна		Святошинський район вул.. Львівська,74	КП УЗН Святошинського району	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
28.	Вікове дерево туї західної	пам'ятка природи	ботанічна		Святошинський район вул.. Львівська,72	КП УЗН Святошинського району	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
29	Вікове дерево ясена	пам'ятка природи	ботанічна		Печерський район вул.. Січневого повстання,29	БУ-15 КЕВ Міноборони України	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57

30.	Вікове дерево акації	пам'ятка природи	ботанічна		Святошинський район пр.Перемоги, 73-а	ДП "Веркон ЖКП"	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
31.	Група вікових дерев дуба	пам'ятка природи	ботанічна		Голосіївський район ур. Теремки кв.34-13,19	НДІГ Інституту зоології НАН України	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
32.	Група вікових дерев береки	пам'ятка природи	ботанічна		Печерський район вул. Банкова,2	КП УЗН Печерського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
33.	Вікове дерево клена-явора	пам'ятка природи	ботанічна		Печерський район вул. Щорса,2	Головний військовий клін. Госпіталь	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
34.	Група вікових дерев тополі білої	пам'ятка природи	ботанічна		Печерський район вул. Щорса,2	Головний військовий клін. Госпіталь	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
36.	Група дерев бука лісового	пам'ятка природи	ботанічна		Дніпровський район парк "Перемога"	КП УЗН Дніпровського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
37.	Віковий велетенський екземпляр тополі чорної	пам'ятка природи	ботанічна		Дніпровський район Гідропарк	КП УЗН Дніпровського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
39.	Старий дубовий гай	пам'ятка природи	ботанічна	0,3	Солом'янський район вул. Борщагівська,141	КП УЗН Солом'янського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
40.	Дуб-довгожитель	пам'ятка природи	ботанічна		Солом'янський район вул. Індустріальна, 2	КП УЗН Солом'янського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
41.	Віковий дуб-красень	пам'ятка природи	ботанічна		Подільський район, вул. Вишгородська.39	Інститут ендокринології АМН України	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
42.	Дендропарк ім. Ак. Богомольця	пам'ятка природи	ботанічна	0,75	Печерський район вул. Ак.Богомольця,4	Інститут фізіології ім.. О.Богомольця	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
43.	Крістова гірка	пам'ятка природи	ботанічна	4,3	Подільський район вул. Осиповського,1	СТ "Троянда"	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166
44.	Вікове дерево дуба-красеня	пам'ятка природи	ботанічна		Дарницький район Харківське шосе – вул. Вербицького	КП УЗН Дарницького району	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166
45.	Група екзотичних дерев платана та смереки	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район вул. Хрещатик, 36	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166
46.	Багатовікове дерево дуба звичайного	пам'ятка природи	ботанічна		Подільський район вул. Вишгородська, 69	Інститут ендокринології АМН України	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166

47.	Дубовий гай з природною водоймою	пам'ятка природи	ботанічна	1,8	Шевченківський район пр. Перемоги,86	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166
48.	Байкова гора	пам'ятка природи	ботанічна	1,1	Солом'янський район узвіз Протасів Яр	КП УЗН Солом'янського району	Рішення Київради від 30.01.01р. №189/1166
49.	Алея вікових дубів	пам'ятка природи	ботанічна	0,1	Голосіївський р-н	Музей народної архітектури та побуту України	Рішення Київради від 12.02.04 №22/1231
50.	Величавий дуб	пам'ятка природи	ботанічна		Святошинський р-н	ВАТ "Веркон"	Рішення Київради від 12.02.04 №22/1231
52.	Партизанський дуб	пам'ятка природи	ботанічна		вул. Червонопартизанська,1	р-ну	Рішення Київради від 23.12.04*
53.	Віковий ясен у пров.Лабораторному	пам'ятка природи	ботанічна		Пров. Лабораторний, 18	Київська міська клінічна лікарня №17	Рішення Київради від 23.12.04*
57.	Сирецький дуб	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район вул.. Черкаська,11	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19
58.	Софіївські довгожителі	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район територія Національного заповідника "Софія Київська"	Національний історико-культурний заповідник "Софія Київська"	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19
59.	Велетень заплави	пам'ятка природи	ботанічна		Деснянський район вул.. О.Бальзака	КП УЗН Деснянського району	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19
60.	Гнілецька верба	пам'ятка природи	ботанічна		Деснянський район вул.. Деснянська	КП УЗН Деснянського району	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19
61.	Козацька верба	пам'ятка природи	ботанічна		Деснянський район вул. Димитрова	КП УЗН Деснянського району	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19
62.	Фортєчні ясени	пам'ятка природи	ботанічна		Печерський район пров. Лабораторний	Київська міська клінічна лікарня №17	Рішення Київради від 17.07.2008 №19/19
63.	Татарський дуб	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, вул. Нагірна,12	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
64.	Дуб Стеценка	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, вул. Саратовська,63	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382

65	Перунів дуб	пам'ятка природи	ботанічна		Солом'янський район, вул. Курська,3	КП УЗН Солом'янського району	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
66	Черешні Бурдзинського	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, просп.. Перемоги,32	Київський зоологічний парк	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
67	Платан Стачинського	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, просп. Перемоги,32	Київський зоологічний парк	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
68	Ясен Шарлеманя	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, просп.. Перемоги,32	Київський зоологічний парк	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
69	Тополі Бурдзинського	пам'ятка природи	ботанічна		Шевченківський район, просп.. Перемоги,32	Київський зоологічний парк	Рішення Київради від 23.04.2009 №326/1382
70	Липа Феодосія Печерського	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Січневого повстання, 25, корп. 25	Свято-Печерська Києво-Печерська Лавра	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
71	Дуб Грюнвальда	пам'ятка природи	Ботанічна		Конча-Заспа, 27 км Столичного шосе	Клінічний санаторій "Жовтень"	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
72	Чарівні дуби	пам'ятка природи	Ботанічна		Конча-Заспа, 27 км Столичного шосе	Клінічний санаторій "Жовтень"	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
73	Дуби Фролькіса	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Вишгородська,67	Інститут геронтології АМН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
74	Каштан Воїнственського	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Б. Хмельницького15/2	Інститут зоології НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
75	Метасеквойя	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Лебедєва, 1	Інститут ботаніки НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
76	Клени Яворницького	пам'ятка природи	Ботанічна		просп. Перемоги,73/1	КП "Ремонтно- експлуатаційна організація – 10"	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
77	Дуби 6-го листопада	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Кобзарська, 25	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
78	Клен Казакова	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
79	Дуби Козловського	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
80	Каштани Гришка	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782

81	Липи Богуна	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
82	Платани Ліпського	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
83	Бук Бурачинського	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
84	Дуб Січових стрільців	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 9	Національний університет біоресурсів і природокористування України (НУБіПУ)	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
85	Дуби генерала Тарнавського	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 2-4	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
86	Дуби Петра Могили	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 19	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
87	Дуб Кирпоноса	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 1а	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
88	Дуб Якуніна	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 1а	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
89	Дуби Рильського	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 9	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
90	Дуб Ветрова	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Блакитного, 8	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
91	Велика липа Сироти	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Саперно-Слобідська, 22	НУБіПУ	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
92	Святошин клен	пам'ятка природи	Ботанічна		просп. Перемоги, 117	КП УЗН Святошинського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
93	Ясен Феофіла	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Китаївська, 15/8	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
94	Гінкго Пост-Волинське	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Новопольова, 97	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
95	Дуб Гуналі	пам'ятка природи	Ботанічна		перетин вулиці Бестужева та провулку Бестужева	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
96	Дуб Красицького	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Кобзарська, 43	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782

97	Дуб Котова	пам'ятка природи	Ботанічна		провул. Золочівський, 10	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
98	Дуб Янати	пам'ятка природи	Ботанічна		провул. Золочівський, 4	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
99	Борщагівський дуб	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Борщагівська, 17/18	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782
100	Шовковиці Шевченка та Стуса	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Тімірязєвська, 1	НБС НАН України	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
101	Тополя метробудівська	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Німанська, 3-а	КП "Київський метрополітен"	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
102	Шевченків дуб	пам'ятка природи	Ботанічна		перетин вул. Вишгородської та Білицької	КП УЗН Подільського району	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
103	Груша Іващенко	пам'ятка природи	Ботанічна		просп. Науки, 16	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
104	Дуб на синій воді	пам'ятка природи	Ботанічна		в межах ландшафтного заказника "Жуків острів" (на пн. Від дамби-по мосту через р. Віту, якою проходить дорога з вул. Лісної у напрямку комплексу відпочинку "Поплавок")	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
105	Дуб Фролкіна	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Антонова, 2/32, корпус 3	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
106	Дуб Хорунженко	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Тропініна, 5-а	гр. Заворотній А. І.	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
107	Дуб Шурун	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Тираспольська, 2	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227

108	Голосіївські метасеквойї	пам'ятка природи	Ботанічна		парк культури та відпочинку ім. М. Рильського	КП УЗН Голосіївського району	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
109	Шулявський дуб	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Індустріальна, 10/37	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
110	Дуб-хитрун	пам'ятка природи	Ботанічна		пров. Делегатський, 3/5	Київський еколого-культурний центр	Рішення Київради від 23.12.2010 № 415/5227
111	Шовковиця Шевченка	пам'ятка природи	Ботанічна		пров. Шевченка, 8-а у Шевченківському районі м. Києва	Національний музей Тараса Шевченка	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
112	Шовковиця Сковороди	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Григорія Сковороди, 2 у Подільському районі м. Києва	Національний університет «Києво- Могилянська Академія»	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
113	Дерева дерену Святослава Ярославича	пам'ятка природи	Ботанічна		територія Святоуспенської Києво-Печерської лаври у Печерському районі м. Києва	Святоуспенська Києво- Печерська лавра	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
114	Старий дуб	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Вишгородська, 85 а у Подільському районі м. Києва	Госпіталь ГУ МВС України у Київській області	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
115	Дуб Відун	пам'ятка природи	Ботанічна		територія регіонального ландшафтного парку «Лиса гора»	Історико-архітектурна пам'ятка-музей «Київська фортеця»	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
116	Дуб Громашевського	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Амосова, 5 у Солом'янському районі м. Києва	Київський інститут епідеміології та інфекційних захворювань ім. Л.В. Громашевського МОЗ України	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
117	Дуб на Сетомлі	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Танкова, 6 у Шевченківському районі м. Києва (територія парку	КП УЗН Шевченківського району	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966

					«Нивки»)		
118	Дуб Корольова	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Академіка Янгеля, 14/1 у Солом'янському районі м. Києва	НТУ «КПІ»	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
119	Гінкго Сікорського	пам'ятка природи	Ботанічна		просп. Перемоги, 37 у Солом'янському районі м. Києва	НТУ «КПІ»	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
120	Дуби Екзюпері	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Генерала Родимцева, 19 у Голосіївському районі м. Києва	Національний університет біоресурсів та природокористування	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
121	Дуб Вітовта	пам'ятка природи	Ботанічна		вул. Героїв Оборони, 13 у Голосіївському районі м. Києва	Національний університет біоресурсів та природокористування	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
122	Царський дуб	пам'ятка природи	Ботанічна		Перетин 2-ї лінії та вул. Гамарника в Оболонського району м. Києва	КП УЗН Оболонського району	Рішення Київради від 01.12.2011 № 730/6966
123	Куренівські тополі	пам'ятка природи			вул. Вишгородська, 6	Середня загальноосвітня школа № 8	Рішення Київради від 21.02.2013 № 15/9072
124	Сосна Нестерова	пам'ятка природи			парк між будинком на вул. Малишка, 21 та тенісними кортами на вул. Малишка, 6	КПУЗН Дніпровського району	Рішення Київради від 21.02.2013 № 15/9072
125	Дуб Мозолевського	пам'ятка природи			у лівому куті між вул. Осиповського та Вишгородською	ВАТ "Агрофірма Троянда"	Рішення Київради від 21.02.2013 № 15/9072
126	Каштан Ковніра	пам'ятка природи			поблизу стіни Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври	Свято-Успенська Києво-Печерська Лавра	Рішення Київради від 21.02.2013 № 15/9072
127	Дуби Слави	пам'ятка природи			по вул. Полковника Потехіна	Національний природний парк "Голосіївський"	Рішення Київради від 21.02.2013 № 15/9072

128	Дуби Рильського	пам'ятка природи	Ботанічна		вздовж стежки від джерела та купелі в Голосіївській пустині до вул. Блакитного в 700 - 1000 м від цієї вулиці та навпроти буд. N 10 на вул. Блакитного	Національний природний парк "Голосіївський"	Рішення Київради від 23.10.2013 № 15/9729
	Разом пам'яток природи ботанічних	121		16,45			
1.	Святе цілюще джерело	пам'ятка природи	гідрологічна		Голосіївський район Голосіївське л-во	РЛП "Голосіївський"	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
2	Два водних джерела	пам'ятка природи	гідрологічна		Голосіївський район Ур. "Феофанія"	ДЗГ "Феофанія"	Розпорядження КМДА від 15.01.99р. №57
3	Верхнє озеро-ставок з Китаївського каскаду	пам'ятка природи	гідрологічна		Голосіївський район вул. Китаївська, 15	Київський держ. Науково-виробничий комбінат Мін АПК	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
4	Виток р. Либідь	пам'ятка природи	гідрологічна		Солом'янський район парк "Відрадний"	КП УЗН Солом'янського району	Рішення Київради від 02.12.99р. №147/649
	разом пам'яток природи гідрологічних	4		0			
1	Природне русло р. Либідь	пам'ятка природи	комплексна	0,3	Голосіївський р-н Солом'янський р-н	Музей "Київська фортеця" КП УЗН Солом'янського	Рішення Київради від 23.12.04*
2	Літописні гори	пам'ятка природи	комплексна	3,9	Андріївський узвіз – Пейзажна алея-Гончарна	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення прийняте*
3	Замкова гора	пам'ятка природи	комплексна	5,9	Андріївський узвіз, Гончари-Кожум'яки, Житній ринок, Фролівський монастир	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення Київради від 15.03.07 №254/915
4	Дніпрові кручі	пам'ятка природи	комплексна	105,3	Вздовж Набережного шосе від Пішохідного мосту до мосту Патона	КП УЗН Печерського району	Рішення Київради від 15.03.07 № 254/915
	разом пам'яток природи комплексних	4		115,4			
	Всього пам'яток природи місцевого значення	136		131,85			

1.	Парк “Слава”	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		19,4	Печерський район пл.. Слави	КП УЗН Печерського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №14
2.	Аскольдова Могила	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		23,5	Печерський район Паркова дорога	КП УЗН Печерського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №15
3.	Березовий гай	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		7,8	Подільський район вул. Вишгородська,1	КП УЗН Подільського р-ну	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №16
4.	Кирилівський гай	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		34,5	Подільський район	КП УЗН Подільського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №17
5.	Парк по вул.Кобзарській	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		7,3	Подільський район	КП УЗН Подільського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №18
6.	Парк КПІ	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		13,5	Солом`янський район пр. Перемоги	КП УЗН Солом`янського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №19
7.	Хрещатий	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		18,8	Печерський район Європейська площа	КП УЗН Печерського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №20
8.	“Нивки” західна частина	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		16,5	Святошинський район пр. Перемоги	КП УЗН Святошинського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 № 21
9.	Ім.. Пушкіна	парк-пам`ятка садово-паркового мистецтва		22	Шевченківський район пр. Перемоги	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №22

10.	Міський сад	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		10,5	Печерський район вул.. Грушевського	КП УЗН Печерського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363 Рішення Київради від 17.02.94 №23
11.	Ім.. Т.Шевченка	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		5,5	Шевченківський район вул. Володимирська	КП УЗН Шевченківського району	Рішення виконкому міськради від 20.03.72р. №363
12.	Наводницький парк	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		10,20	Набережне шосе	КП УЗН Печерського р-ну	Рішення прийняте
13.	Парк "Юність"	парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва		5,94	перетин вул. Картешвілі та просп. Леся Курбаса у Святошинському районі	КП УЗН Святошинського району	Рішення Київради від 15.12.2011 № 851/7087
	Всього парків-пам'яток садово- паркового мистецтва місцевого значення	13		187,64			
	Всього територій та об'єктів ПЗФ місцевого значення:	169		9435,78			
	Всього територій та об'єктів ПЗФ	186		17284,93			

5.6. ТУРИЗМ

Туристична галузь має надзвичайно важливе значення для економіки України та м. Києва зокрема. Це індустрія, яка намагається мало впливати на навколишнє середовище та місцеву культуру, водночас сприяє збільшенню прибутків, робочих місць і збереженню місцевої екосистеми.

Зараз туризм є невід'ємною складовою національного і світового ринку. На сьогодні, розвиток цієї сфери суспільного життя в м. Києві – це одне із пріоритетних завдань, визначених Стратегією розвитку міста Києва до 2025 року, і передбачає перетворення столиці України в інноваційний центр східноєвропейського регіону з потужною конкурентною позицією та чіткими пріоритетами розвитку.

З метою поетапної реалізації довгострокових проектів, визначених Стратегією, розроблено Міську цільову програму розвитку туризму в місті Києві на 2016-2018 роки, яка затверджена рішенням Київської міської ради від 11 лютого 2016 №91/91.

На сьогоднішній день, стратегічною метою розвитку туристичної галузі є створення конкурентоспроможного на внутрішньому та світовому ринках туристичного продукту, а також розширення внутрішнього та збільшення обсягів в'їзного туризму.

На території м. Києва розташовано понад 2000 пам'яток історії та культури. Серед них 39-міжнародного значення, зокрема, збудовані у XI-XII ст. Софіївський собор та комплекс споруд Києво-Печерського національного історико-культурного заповідника, які внесені до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. До реєстру національного культурного надбання включено 380 пам'яток архітектури, 23 пам'ятки археології, 25 пам'яток історії і 9 пам'яток монументального мистецтва. Також зосереджено понад 100 музеїв, у тому числі 32 музеї міського підпорядкування (фонд більш як 2 млн. експонатів), 33 театри та театри студії, 53 культові споруди, 141 бібліотека, 19 концертних організацій і самостійних музичних колективів, цирк.

На сьогодні у м. Києві зареєстровано понад 2500 туристичних підприємств (туроператори та турагенти), якими щорічно обслуговується понад 2 млн. туристів.

З метою покращення орієнтування туристів у місті встановлено вказівники розташування екскурсійних об'єктів з картографічним маршрутами.

Завдяки своєму географічному розташуванню Київ може претендувати на статус одного зі світових центрів ділового туризму, а наявна інфраструктура тільки сприятиме цьому.

З цією метою створено перше Конвенційне Бюро (Convention bureau), що дає змогу проводити щороку в Києві значно більше конгресів та сприяє збільшенню інвестиційної привабливості української столиці.

6. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ТА ҐРУНТИ

Площа міста Києва складає 0,836 тис. км², що становить 0,14 % від території України. За цим показником місто посідає 26 місце в країні.

За даними Департаменту земельних ресурсів виконавчого органу Київради (КМДА) (форма 6-зем) еродовані та підтоплені землі в м. Києві відсутні.

Разом з тим, на значній території міста мають місце зсувні процеси, де зсуви безпосередньо загрожують навколишньому середовищу.

На території м. Києва найбільш схильними до розвитку зсувних процесів та інших екзогенних геологічних процесів є круті схили правого берег р. Дніпро, а також схили урочищ, ярів та балок, які часто зустрічаються по місту.

Основними природними чинниками, що викликають розвиток зсувів на території м. Києва, є: геологічна побудова, гідрогеологічні умови, рельєф місцевості, клімат, інтенсивність і контрастність неотектонічних рухів. В той же час такі процеси, як ерозія та абразія, порушують рівновагу схилу і є також одним з основних чинників зсувних процесів. Інтенсивний розвиток господарської діяльності без урахування природоохоронних дій негативно впливає на навколишнє середовище і сприяє появі нового, антропогенного, фактору утворення і розвитку зсувів. За ступенем впливу на розвиток зсувів цей фактор останнім часом став таким, що може бути порівнюваний із природними факторами, а на окремих територіях став домінуючим.

Структура земельного фонду регіону станом на 01.01.2016

Територія міста, всього	83,6	тис. га
у тому числі:		
Сільськогосподарські землі	4,4	тис. га
у тому числі:		тис. га
<i>Сільськогосподарські угіддя</i>	4,2	тис. га
з них:		тис. га
рілля	0,5	тис. га
перелоги	-	тис. га
багаторічні насадження	3,1	тис. га
сіножаті	0,6	тис. га
пасовища	-	тис. га
<i>під господарськими будівлями і дворами</i>	0,2	тис. га
<i>під господарськими шляхами і прогонами</i>	-	тис. га
<i>землі, які перебувають у стадії меліоративного будівництва та відновлення родючості</i>	-	тис. га
<i>землі тимчасової</i>	-	тис. га

<i>конверсії</i>		
<i>забруднені с/г угіддя, які не використовуються в с/г виробництві</i>	-	тис. га
<i>інші</i>	-	
Ліси та інші лісо вкриті площі	35,3	тис. га
Забудовані землі	37,2	тис. га
Відкриті заболочені землі	0,1	тис. га
Сухі відкритті землі з особливими рослинним покривом	-	тис. га
Відкритті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	-	тис. га
Води	6,6	тис. га
З усіх земель:		тис. га
Природоохоронного значення	7,8	тис. га
Оздоровчого призначення	0,2	тис. га
Рекреаційного значення	27,4	тис. га
Історико-культурного призначення	0,9	тис. га

7. НАДРА

Основні горизонти, які експлуатуються ПАТ «АК „Київводоканал» для водопостачання м. Києва, - сеноман-келовейський та середньоярський.

На балансі Товариство перебуває 27 артезіанських насосних станцій та 364 артезіанські свердловини.

На видобування підземних вод Товариство отримало Ліцензію (спеціальний дозвіл) на користування надрами Київського родовища – водозабір «Оболонь» – 121 тис. м³/добу; «Водозабір лівобережної частини м. Києва» – 122,7 тис.м³/добу; «Водозабір правобережної частини м. Києва» – 185,6 тис.м³/добу; водозабір «Виноградар» – 59, тис.м³/добу; водозабір «Осокорки північні» – 125,0 тис.м³/добу.

За 2015 рік з підземних водоносних горизонтів видобуто 26,7 млн. м³ води.

Контроль за якістю води артезіанських свердловин здійснюється відповідно до нормативних вимог ДержСанПіН 2.2.4-171-10.

Моніторинг якості підземних вод сеноман-келовейського та середньоярського водоносних горизонтів протягом 2015 року свідчить, що її якість відповідала нормативним вимогам ДержСанПіН 2.2.4-171-10.

8. ВІДХОДИ

Загальний стан процесів поводження з відходами у місті впродовж 2015 року можна розглянути за показниками, що наведені нижче.

Таблиця

Основні показники утворення та поводження з відходами у 2015 році

	Обсяги відходів I-IV класів небезпеки		У тому числі I-III класів небезпеки	
	тис.т	у % до 2014р.	тис.т	у % до 2014р.
Утворено	1610,3	104,0	6,0	127,0
Спалено з метою отримання енергії	253,8	170,3	0,0	0,0
Спалено з метою теплової переробки відходів	1,6	130,3	1,6	131,9
Утилізовано	0,2	1,8	0,1	173,3
Підготовлено до утилізації	0,4	798,7	—	—
Видалено у спеціальних відведених місцях чи об'єктах	360,7	113,5	—	—
у тому числі на спеціально обладнані звалища	154,3	121,4	—	—
Видалено іншими методами видалення	206,4	108,3	—	—
Знешкоджено	0,0	—	0,0	—
Розміщено на стихійних звалищах	4,8	—	—	—
Вилучено внаслідок витікання, випаровування, пожеж, крадіжок	—	—	—	—
Експортовано	22,6	71,4	—	—
у тому числі				
для утилізації	22,0	84,5	—	—
для видалення	0,6	11,0	—	—
Імпортовано	—	—	—	—
Загальний обсяг відходів, накопичених у спеціальних відведених місцях чи об'єктах на кінець 2015 року¹	11280,1	445511,6	0,1	14,8

¹ Дані від економічно активних протягом звітного року підприємств та організацій.

Основними принципами державної політики у сфері поводження з відходами є пріоритетний захист навколишнього природного середовища та здоров'я людини від негативного впливу відходів, забезпечення ощадливого використання матеріально-сировинних та енергетичних ресурсів, науково обґрунтоване узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства щодо утворення та використання відходів з метою забезпечення його сталого розвитку.

Серед основних напрямів державної політики щодо реалізації зазначених принципів є:

забезпечення повного збирання і своєчасного знешкодження та видалення відходів;

зведення до мінімуму утворення відходів та зменшення їх небезпечності;

забезпечення комплексного використання матеріально-сировинних ресурсів;

сприяння максимально можливій утилізації відходів шляхом прямого повторного чи альтернативного використання ресурсно-цінних відходів та створення умов для реалізації роздільного збирання побутових відходів.

Для роздільного збирання ТПВ в м. Києві обрана технологічна схема, за якої встановлюють два контейнери (І-й етап роздільного збору ТПВ). Перший контейнер призначений для збирання відходів як вторинної сировини, окрім органічної складової побутових відходів. Другий контейнер призначений для збирання решти змішаних відходів, у тому числі органічної складової побутових відходів. На сьогоднішній день в зоні обслуговування КП «Київкомунсервіс» встановлено біля 12000 контейнерів для збору ТПВ та біля 3000 контейнерів для збору роздільно зібраних відходів. Об'єм контейнерів 1,1 м. куб. Власники контейнерів: КП «Київкомунсервіс», підприємства-перевізники побутових відходів, житлово-експлуатаційні організації комунальної форми власності. Виходячи з норми щодо забезпечення утворювачів відходів контейнерами для твердих побутових відходів і роздільно зібраних відходів згідно їх фактичної потреби, але не менш 1/3 кількості контейнерів для роздільного збору відходів, потреба м. Києва у контейнерах для роздільного збору відходів складає 3000 одиниць.

Для впровадження більш поглибленої комплексної системи санітарного очищення міста Києва, яка базується на організації роздільного збирання твердих побутових відходів із подальшим їх сортуванням на спеціальних технологічних лініях, рішенням Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232 затверджено Комплексну цільову програму підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016–2020 роки та заходи її виконання, серед яких є: оновлення парку автотранспорту зі збирання та вивозу побутових відходів, забезпечення житлової та громадської забудови контейнерами для роздільного збирання цінних компонентів побутових відходів (макулатури, полімерних матеріалів, скла, чорного і кольорових металів), впровадження системи збирання та перевезення небезпечних відходів в складі побутових відходів, впровадження нових технологій (методів) та інноваційних проектів у сфері поводження з побутовими відходами та проведення агітаційно-роз'яснювальної роботи серед населення щодо роздільного збирання ресурсоцінних компонентів побутових відходів.

У м. Києві гостро стоїть питання щодо утилізації ТПВ. Існуючі можливості полігону № 5 майже вичерпано. Тому будівництво нових сміттєпереробних підприємств є єдиним можливим шляхом вирішення питання утилізації ТПВ.

Нині в європейських країнах установилася чітка тенденція: якомога менше захоронювати відходи на полігонах (звалищах), а розвивати потужності по комплексній переробці ТПВ і максимально використовувати вторинні ресурси, залучаючи їх у виробничий обіг, тобто здійснювати виробництво продукції із цих ресурсів.

Вільних земельних ділянок у місті Києві для будівництва сміттєпереробних потужностей немає, інвестори у дану сферу діяльності поки що не заходять, на даному етапі відбувається конструктивний діалог з

керівництвом Київської обласної державної адміністрації щодо будівництва таких потужностей на території Київської області.

Крім того, Київською міською державною адміністрацією розглядаються інші можливі варіанти будівництва заводів (комплексів) з переробки побутових відходів з можливістю передачі теплової та електричної енергії у міські мережі. У сучасних умовах це має сприяти економії газу.

Зокрема заходами Комплексної цільової програми на 2016-2020 роки передбачено будівництво комплексів на залучені інвестиції:

- з сортування/переробки ТПВ, що утворюються в північно-західній частині м. Києва (розміщення – с. Озера, Бородянського району Київської області);

- з сортування/переробки ТПВ, що утворюються у правобережній частині м. Києва (розміщення - с. Підгірці);

- з сортування/переробки ТПВ, що утворюються у правобережній частині м. Києва (розміщення - в районі вул. Червонопрапорної;

- з сортування/переробки ТПВ, що утворюються у лівобережній частині м. Києва (розміщення - в районі вул. Колекторної);

- з сортування/переробки ТПВ, що утворюються у лівобережній частині м. Києва (розміщення – с. Проліски);

- з сортування/переробки ТПВ, що утворюються у лівобережній частині м. Києва (розміщення - в районі ТЕЦ-6).

На цей час сортування та утилізація твердих побутових відходів здійснюється на існуючих сміттесортувальних, сміттєпереробних та сміттєспалювальних станціях (заводи, комплекси) міста Києва:

- Філіал «Завод «Енергія» ПАТ «КИЇВЕНЕРГО», термічне знешкодження відходів (спалювання, утилізація);

- ТОВ «Вест менеджмент системс», с. Проліски, Бориспільський район, Київська область, сміттесортувальна станція;

- ТОВ «Селтік», вул. Алма-Атинська, 8, мобільна сортувальна лінія;

- Виробничо - заготівельне підприємство «Київміськвотресурси», вул. Сагайдака, 112, дві сміттесортувальні лінії;

- ДП «Фірма Альтфатер Київ», ділянка для досортування цінновмістовних складових контейнерів роздільного збору відходів;

- ТОВ «Фірма «Володар-Роз», с. Глибоке Бориспільського району Київської області, сортувальна лінія твердих побутових відходів.

Наразі в м. Києві працює єдиний діючий в Україні сміттєспалювальний завод, який має застаріле обладнання і потребує реконструкції. На ньому утилізується до 20% утворених в місті ТПВ. Сміттєспалювальний завод «Енергія» знаходиться в управлінні ПАТ «КИЇВЕНЕРГО».

Максимальна проектна потужність заводу, з врахуванням коефіцієнту використання котлоагрегатів – $K=2,7$, становить 350,0 тис. т/рік. Однак, потужність заводу при умові спалювання відходів з існуючою калорійністю 1 600 ккал/кг становить 250,0 тис. т/рік.

Філіал «Завод «Енергія» ПАТ «КИЇВЕНЕРГО» на початку березня 2016 року пройшов перевірку Державної екологічної інспекції у м. Києві на відповідність дотримання вимог природоохоронного законодавства в галузі

охорони атмосферного повітря. В ході перевірки було здійснено інструментально-лабораторний контроль викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на котлоагрегатах. Перевищень нормативів викидів забруднюючих речовин не виявлено.

Моніторинг забруднення атмосферного повітря в точках на межі санітарно-захисної зони підприємства постійно ведеться органами Державної епідеміологічної служби України. За результатами цих перевірок, вміст забруднюючих речовин в повітрі від сміттєспалювального Заводу «Енергія» не перевищує гранично допустимі концентрації відповідно до вимог Державних санітарних правил.

З метою покращення екологічного стану міста Києва, скорочення викидів парникових газів розроблено проекти реконструкції заводу «Енергія», результатом якої має бути зменшення кількості ТПВ, що вивозяться та накопичуються на полігоні ТПВ, збільшення потужності знешкодження твердих побутових відходів на заводі «Енергія» до 320 000 тонн на рік, а також використання енергетичного потенціалу ТПВ для виробництва теплової та електричної енергії з їх подальшим використанням для власних потреб та потреб міста Києва.

Зокрема розроблено проекти «Реконструкція заводу «Енергія» ПАТ «КІЇВЕНЕРГО» з установкою лінії термічного знешкодження (спалювання) відходів по вул. Колекторній, 44 у Дарницькому районі м. Києва» та «Будівництво системи хімічного очищення димових газів на заводі «Енергія» ПАТ «КІЇВЕНЕРГО» на вул. Колекторній, 44 у Дарницькому районі».

Протягом останніх років виконуються роботи з реконструкції та технічного переоснащення полігону ТПВ № 5 в с. Підгірці Обухівського району Київської області. Загальна вартість робіт – 60 млн. грн, на цьогорічний обсяг робіт виділено 13 млн. грн.

За 2015 рік на полігоні відремонтовано два насоси для перекачки фільтрату та встановлено третій – резервний насос. Розпочато укріплення дамби полігону, заміна інженерних мереж, виконано роботи з улаштування дренажної системи в тілі дамби. Проектною організацією ПАТ «Укрводпроект» за договором виконано роботи з проектування стадії «РД», коригування проектно-кошторисної документації стадія «П» та «РД».

У 2016 році роботи з реконструкції полігону ТПВ № 5 продовжуються.

З метою запобігання забруднення ґрунтових вод, недопущення збільшення кількості фільтрату у 2015 році завершено роботи з модернізації та відновлення функціонування системи очистки стічних вод «ROCHEM UF-Systeme GmbH» на полігоні. Зазначена установка забезпечує очищення поточного обсягу утвореного фільтрату.

9. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА

9.1 Екологічна безпека як складова національної безпеки

Технологічний розвиток ставить людину в умови, коли вона може зруйнувати сама себе і свій світ. Іншими словами, домінантною стає думка про те, що зараз не тільки військовими, але й іншими засобами можна зруйнувати світ. Сьогодні відповідальність за виживання людського роду набуває більш широкого значення, стосується мирного використання технологічних засобів, зв'язує між собою основні форми життя суспільства: кількість і якість розвитку, екологічну рівновагу, демографічний ріст, військові витрати.

Діяльність підприємств, що становлять підвищену екологічну небезпеку, може призвести до негативних явищ, до незворотних змін у системі „здоров'я населення – навколишнє природне середовище”, до виникнення аварії, наслідки якої призведуть до порушення нормальних умов життя і діяльності людей, функціонування рослинного та тваринного світу та погіршення стану довкілля в цілому.

9.2 Об'єкти, що становлять підвищену екологічну небезпеку

Перелік екологічно небезпечних об'єктів

№ з/п	Назва екологічно небезпечного об'єкту	Вид економічної діяльності	Відомча належність (форма власності)	Примітка
1	Деснянська водопровідна станція ПАТ"АК"Київводоканал"	Постачання питної води до міських водопровідних мереж	ПАТ "АК "Київводоканал" (колективна)	-
2	Дніпровська водопровідна станція ПАТ"АК"Київводоканал"	Постачання питної води до міських водопровідних мереж	ПАТ "АК "Київводоканал" (колективна)	-
3	ТЕЦ №6 ПАТ "Київенерго"	Виробництво теплової та електричної енергії для потреб м.Києва	ПАТ "Київенерго" (колективна)	-
4	ТЕЦ №5 ПАТ "Київенерго"	Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	ПАТ "Київенерго" (колективна)	-
5	Філія "Завод "Енергія" ПАТ "Київенерго"	Термічне знешкодження твердих побутових та промислових відходів	ПАТ "Київенерго" (колективна)	-

6	ТОВ "Євро-реконструкція"	Виробництво теплової та електричної енергії для потреб м.Києва	колективна власність	-
---	--------------------------	--	----------------------	---

10. ПРОМИСЛОВІСТЬ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

10.1. Структура та обсяги промислового виробництва

Розвиток м. Києва відображає стійку тенденцію зменшення кількості промислових підприємств, зокрема тих, що справляють негативний вплив на довкілля. Попри це столиця України залишається важливим промисловим осередком, в якому зосереджено ряд підприємств різних галузей, саме хімічна, машинобудування, легка промисловість та фармацевтична діяльність.

Індекси промислової продукції за основними видами діяльності

відсотків

	Грудень 2015р. до листопада 2015р.	Грудень 2015р. до грудня 2014р.	Січень– грудень 2015р. до січня– грудня 2014р.	Довідково: січень– грудень 2014р. до січня–грудня 2013р.
Промисловість	126,2	106,2	94,5	85,9
Добувна та переробна промисловість	126,4	111,1	94,9	85,0
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	... ²	... ²	... ²	... ²
Переробна промисловість	126,5	111,1	94,8	85,0
з неї				
Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	114,2	97,1	87,2	84,2
Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	132,0	94,4	107,3	103,9
Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	117,1	104,7	86,4	90,7
Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	–	–	–	–
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	85,6	61,0	69,7	96,8
Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	128,8	105,1	90,7	100,5
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	102,9	117,4	107,0	85,6
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	149,4	159,1	108,5	85,7
Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування	126,8	109,8	107,1	73,0
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	124,6	84,6	92,1	92,2

У 2015 році спостерігалось призупинення темпів падіння обсягів промислового виробництва. Так, у січні 2015 року темп падіння складав 19%, у січні-вересні 7,4%, у січні – грудні 5,5% (по Україні за січень – грудень 2015 року зниження в промисловості становить 13,4 %).

Слід зазначити, що у 2015 році столичній промисловості вдалось покинути останнє місце по індексу промислової продукції серед 25 регіонів України, займаючи 13 місце (на 1- Житомирська область, 2- Вінницька область, 3-Рівненська область, останні місця – Кіровоградська область – індекс 83%, Донецька -65,3%, Луганська область –індекс 34%).

Збільшення обсягів виробництва продукції відбулось у чотирьох з дев'яти галузей промисловості м. Києва, а саме:

- текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів на 7,3 % (питома вага в загальному обсязі реалізованої промислової продукції складає 1,1%);
- машинобудуванні на 7,1% (питома вага – 4,9%);
- виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції та будівельних матеріалів на 7,0 % (питома вага – 7,8 %);
- металургійне виробництво на 8,5% (питома вага – 2,6 %).

Збільшення обсягів виробництва продукції на машинобудівних підприємствах досягнуто вперше за 3 роки.

Зниження обсягів промислового виробництва відбулось у таких галузях:

- виробництво хімічних речовин і хімічної продукції на 30,3% ; (питома вага – 1,0 %)
- виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність на 13,6% (питома вага –4,7%);
- виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів на 12,8% (питома вага – 44,1%);
- виробництво основних фармацевтичних продуктів та фармацевтичних препаратів на 9,3% (питома вага – 8,0%);
- постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря на 7,9 % (питома вага – 21,8%).

Загальний обсяг реалізованої продукції у січні–грудні 2015 року за основними видами промислової діяльності у відпускних цінах підприємств м. Києва склав 124,4 млрд. грн., що на 37,5 млрд. грн. або на 30,1 % більше, ніж у відповідному періоді 2014 року. Питома вага обсягу реалізованої продукції у м. Києві в загальному обсязі реалізованої продукції по Україні за січень-грудень 2015 року становила 8,3 % - 4 місце серед регіонів .(1 місце – Дніпропетровська (19,2%), 2- Донецька (11,4%), 3-Запорізька (8,7 %), останнє 24 – Чернівецька (0,4%).

В промисловому секторі економіки міста у грудні 2015 року було зайнято 124,5 тис. працюючих, що на 2,5 тис. осіб менше, ніж у грудні 2014 року.

Заробітна плата працюючих у промисловому секторі у грудні 2015 року становила 8679 грн, що на 29,4 % більше, ніж у грудні 2014 року (у грудні 2015 року по м. Києву заробітна плата – 8486 грн.).

Податкові надходження до Державного бюджету від промислових підприємств м. Києва за січень-грудень 2015 року склали 50,1 млрд. грн, що на 31,9% або 16 млрд. грн більше чим у січні-грудні 2014 року в тому числі:

Податок на прибуток – 3,5 млрд. грн (збільшення на 2,9%, або на 0,1 млрд. грн більше);

Податок на додану вартість – 17,4 млрд. грн. (збільшення на 31,6%, або на 5,5 млрд. грн більше);

Акцизний податок із вироблених в Україні товарів – 25,3 млрд. грн (збільшення на 48,2%, або на 13,6 млрд. грн більше).

Надходження до міського бюджету від промислових підприємств м. Києва за січень-грудень 2015 року становили 1735,4 млн. грн, що на 28,1%, або на 487,1 млн. грн більше чим у січні-грудні 2014 року в тому числі:

- податок на землю складає 407,9 млн. грн. (збільшення на 30,0%, або на 122,4 млн. грн більше) (питома вага у загальноміському показнику – 15,4%);

- податок з доходів фізичних осіб 837,6 млн. грн (питома вага у загальноміському показнику – 10,4%) (зменшення на 6%, або на 51,27 млн. грн менше ніж у 2014 році через зміни у розмежуванні між бюджетами цього податку: 60% - держбюджет, 40% - місцевий бюджет (було 50%/50%). Фактично сума податку з доходів фізичних осіб збільшилась на 316 млн. грн

- податок на прибуток складає 368, 2 млн. грн (або на 367,5 млн грн. більше ніж у 2014 році) (питома вага у загальноміському показнику – 23,5 %).

У 2015р. оборот зовнішньої торгівлі товарами в м. Києві склав 23237,1 млн. дол. США і зменшився проти 2014р. на 26,6%. Експортовано товарів на 8744,3 млн. дол., імпортовано – на 14492,8 млн. дол. У порівнянні з 2014 роком обсяги експорту зменшились на 23,8%, обсяги імпорту – на 28,2%. Від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 5748,5 млн. дол. (2014 також від'ємне – 8710,3 млн. дол.).

Підприємства міста здійснювали зовнішньоторговельні операції товарами з партнерами зі 198 країн світу.

До країн ЄС було експортовано 28,2% усіх товарів, до інших країн світу – 71,8% (2014 – відповідно 30,3% та 69,7%).

До Китаю здійснювались найбільші експортні поставки – 10,9% від загального обсягу експорту (збільшення в 1,7 рази). Також збільшились експортні поставки до Таїланду – в 2,4 раза, Ірану – на 9,6%.

В той же час зменшився експорт: до Російської Федерації – на 53,0%, Саудівської Аравії – на 48,6%, Білорусі – на 44,5%, Єгипту – на 43,6%, Казахстану – на 37,8% та інші.

Основними статтями експорту товарів за 2015р. були: продукти рослинного походження – 43,3% від загального обсягу експорту (2014р. – 39,3%), жири та олії тваринного або рослинного походження – 17,9% (15,9%), готові харчові продукти – 8,3% (7,3%), недорогоцінні метали та вироби з них – 6,4% (5,9%).

Основу товарної структури імпорту у 2015р. складали: машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання – 22,2% від загального обсягу імпорту (2014р. – 21,4%), продукція хімічної та пов'язаних з нею

галузей промисловості – 21,7% (19,7%), мінеральні продукти – 20,2% (17,7%), полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них – 6,1% (6,0%), засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби – 6,1% (6,5%).

10.2. Вплив на довкілля

Згідно статистичних даних у 2015 році в атмосферне повітря потрапило 171,0 тис. тонн (2014 рік - 214,2 тис. тонн) забруднюючих речовин, в т.ч від стаціонарних джерел (в основному промислові підприємства) 26,7 тис. тонн (15,6%) (2014 рік – 31,4 тис. тонн), тобто спостерігається зниження рівня викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Від пересувних джерел рівень викидів складає 144,3 тис. тонн (84,4%).

З числа стаціонарних джерел забруднення близько 80% викидів належать підприємствам енергетики, тобто на всі інші промислові підприємства припадає 5,3 тис. тонн, що складає близько 3,1 % від загальної кількості викидів в атмосферне повітря.

Слід зазначити, що на території м. Києва на ТОВ «Радикал» залишається забрудненими ртуттю декілька об'єктів підприємства (обсяг ртутевмісних відходів складає близько 200,0 тис. тонн).

11. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

На 1 січня 2016 року у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) і підприємствах, що здійснюють зберігання та переробку зернових культур, було в наявності 334,7 тис.т зерна (на 29,3% менше, ніж на 1 січня 2015 року), у т.ч. 202,1 тис.т кукурудзи, 69,5 тис.т пшениці, 45,9 тис.т жита, 7,8 тис.т ячменю. Зернопереробні підприємства мали в наявності 17,9 тис.т зерна (на 33,7% менше, ніж на 1 січня 2015 року).

Запаси насіння соняшнику в аграрних підприємствах (крім малих) становили 23,8 тис.т.

Стан сільського господарства м. Києва¹ у 2015 році
Реалізація основних видів продукції аграрними підприємствами у 2015 році²

	Обсяг реалізованої продукції		Середня ціна реалізації	
	т	у % до 2014	грн за т (тис.шт)	у % до 2014
Зернові та зернобобові культури	707968,8	72,5	2377,9	144,2
у тому числі				
пшениця	181637,7	97,0	2566,5	126,8
жито	1829,4	38,8	1968,0	158,7
ячмінь	8293,9	54,2	2606,0	153,4
Насіння соняшнику	86595,9	89,5	7570,7	190,4
Худоба та птиця (у живій вазі)	54025,1	215,7	15782,2	105,2
у тому числі				
велика рогата худоба	5140,0	145,0	29291,1	169,4
свині	12051,1	492,2	23471,2	117,0
птиця	36828,0	193,4	11381,0	81,7
Молоко та молочні продукти	20700,8	125,4	4504,0	119,3

¹ Інформація надається підприємствами, що зареєстровані у м. Києві за видом економічної діяльності "Сільське господарство".

² Інформація надається підприємствами, зареєстрованими у м. Києві, які здійснюють реалізацію продукції та сировини власного виробництва, крім малих.

12. ЕНЕРГЕТИКА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

У м.Києві протягом 2015р. спостерігалось зменшення фактичних питомих витрат палива та енергії порівняно з фактичними питомими витратами попереднього року.

Фактичне середнє зниження (зростання) питомих витрат палива та енергії

(відсотків)

	2013	2014	2015
Котельно-пічне паливо	+0,4	0,7	3,3
Теплоенергія	+0,7	26,8	11,6
Електроенергія	+0,5	4,4	4,1

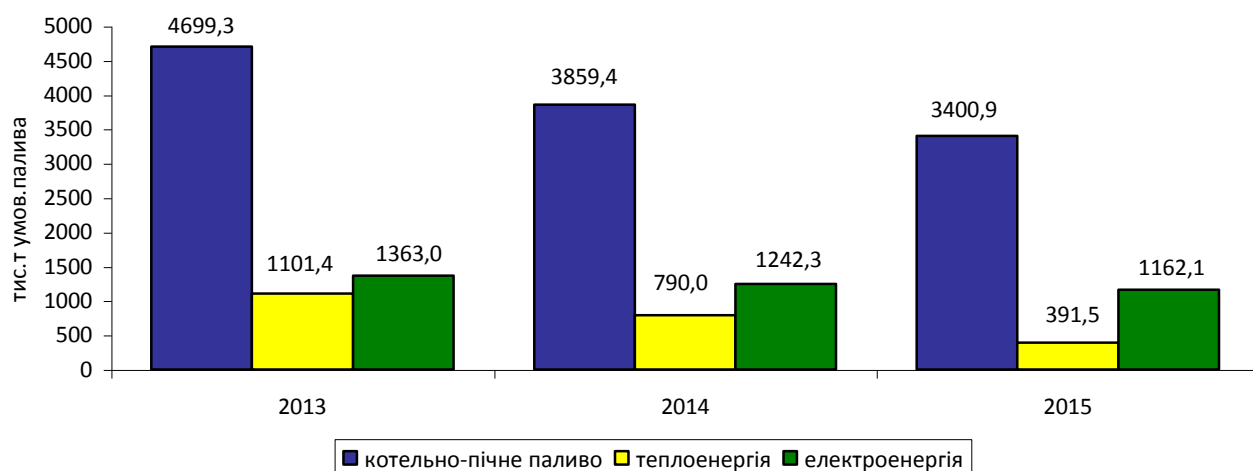
Протягом 2015р. у переважної більшості підприємств та організацій спостерігалось зниження питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів при виробництві продукції та проведенні робіт. Разом із тим підприємства, які допустили зростання питомих витрат енергоресурсів, збільшили фактичні витрати палива та енергії на 51,6 тис.т в умовному вимірі (котельно-пічного палива – на 1,3 тис.т умов.палив, теплоенергії – на 38,9 тис.Гкал, електроенергії – на 134,1 млн.кВт·год).

Із загального обсягу збільшення фактичних витрат котельно-пічного палива найбільша частка припадала на підприємства з переробної промисловості – 97,3%; теплоенергії – на підприємства з транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 34,1%, операцій з нерухомим майном – 14,7%, переробної промисловості – 14,2%; електроенергії – на підприємства з переробної промисловості – 31,7%, операцій з нерухомим майном – 18,9%, інформації та телекомунікації – 13,4%, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 9,9%.

У 2015р. підприємства і організації м.Києва використали на виробничо-експлуатаційні та комунально-побутові потреби 4954,5 тис.т паливно-енергетичних ресурсів (у перерахунку на умовне паливо), у тому числі котельно-пічного палива – 3400,9 тис.т умов.палив, теплоенергії – 2275,6 тис.Гкал, електроенергії – 3575,8 млн.кВт·год.

Порівняно з 2014р. споживання паливно-енергетичних ресурсів у м.Києві зменшилося на 15,9%, у тому числі котельно-пічного палива – на 11,9%, теплоенергії – на 50,4%, електроенергії – на 6,5%.

Використання паливно-енергетичних ресурсів підприємствами м.Києва

У структурі використаних енергетичних ресурсів у 2015р. 68,6% припало на котельно-пічне паливо, 7,9% – на теплоенергію, 23,5% – на електроенергію.

В обсязі використання основних видів палива, які відслідковують органи державної статистики, значна частка припадає на газ природний та вугілля кам'яне (відповідно 90,6% та 8,8%).

У 2015р. основними споживачами котельно-пічного палива були підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (80,3%), транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (14,4%); теплоенергії – підприємства з державного управління й оборони, обов'язкового соціального страхування (30,1%), переробної промисловості (19,6%); електроенергії – підприємства з переробної промисловості (21,1%), транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (20,1%), операцій з нерухомим майном (11,2%).

13. ТРАНСПОРТ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

КП «Київпастрас» здійснює транспортне обслуговування киян та гостей міста за 71 автобусними маршрутами, що працюють у звичайному режимі руху, 14 приміськими, 33 автобусними маршрутами в режимі маршрутного таксі, 45 тролейбусними та 20 трамвайними маршрутами, а також фунікулером.

Структура та обсяги транспортних перевезень за 2015 рік:

Вид транспорту	Перевезено пасажирів 2015р., млн.
Автомобільний транспорт	172,6
Міський електротранспорт	275,2
Міська електричка	4,9
Всього	452,7

Склад парку та середній вік транспортних засобів

*Середній вік парку дорожніх механічних транспортних засобів по
КП «Київпастрас» 2015 рік*

Тип автомобільного транспорту	Всього	Від 2 до 3 років	Від 3,1 до 5 років	Від 5,1 до 10 років	Більше 10 років
Автомобільний транспорт всього:	1837	195	421	761	460
Легкові автомобілі	61	-	-	20	41
Вантажні бортові	38	-	-	8	30
Самоскиди	19	-	-	-	19
Сідлові тягачі	7	-	-	-	7
Спеціальні автомобілі	154	3	-	11	140
Пасажирські автобуси	1485	192	421	719	153
Інші транспортні засоби	73	-	-	3	70

Вантажним транспортом за січень–грудень 2015 року перевезено 11,2 млн.т комерційних вантажів (89,9% від рівня січня–грудня 2014 року). Загальний вантажооборот дорівнював 6,0 млрд.ткм (95,4% від рівня січня–грудня 2014 року).

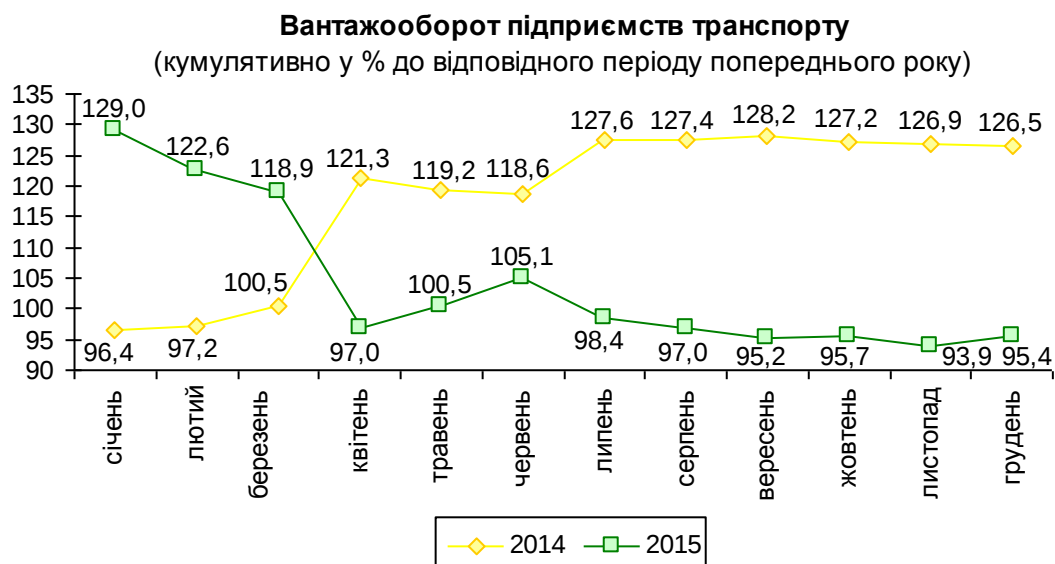
	Перевезено (відправлено) вантажів		Вантажооборот	
	тис.т	у % до січня–грудня 2014р.	млн.ткм	у % до січня–грудня 2014р.
Усіма видами транспорту	11206,9	89,9	5986,8	95,4
у тому числі				
автомобільним ¹	8997,3	85,8	2854,2	92,0
водним	...	...	...	...
авіаційним	...	...	...	...

¹ З урахуванням вантажних перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями.

² Інформація конфіденційна відповідно до Закону України «Про державну статистику».

³ Дані вилучено з метою забезпечення виконання Закону України «Про державну статистику» щодо конфіденційності інформації.

Вантажними автомобілями за всіма видами сполучень у січні–грудні 2015 року перевезено (з урахуванням розрахункових даних фізичних осіб-підприємців) 8997,3 тис.т комерційних вантажів (85,8% від рівня січня–грудня 2014 року). За звітними даними підприємств-перевізників, за січень–грудень 2015 року обсяг вантажних перевезень дорівнював 8235,6 тис.т (83,9% від рівня січня–грудня минулого року). Вантажооборот, виконаний автомобілями у звітному періоді, склав 2854,2 млн.ткм (92,0% від рівня січня–грудня 2014 року), з них підприємствами-перевізниками виконано 2561,8 млн.ткм (97,0% від рівня січня–грудня 2014 року).

Пасажирським транспортом за січень–грудень 2015 року перевезено 1086,0 млн. пасажирів (83,4% від рівня січня–грудня минулого року). Загальний пасажирооборот склав 19,8 млрд.пас.км (99,5% від рівня січня–грудня минулого року).

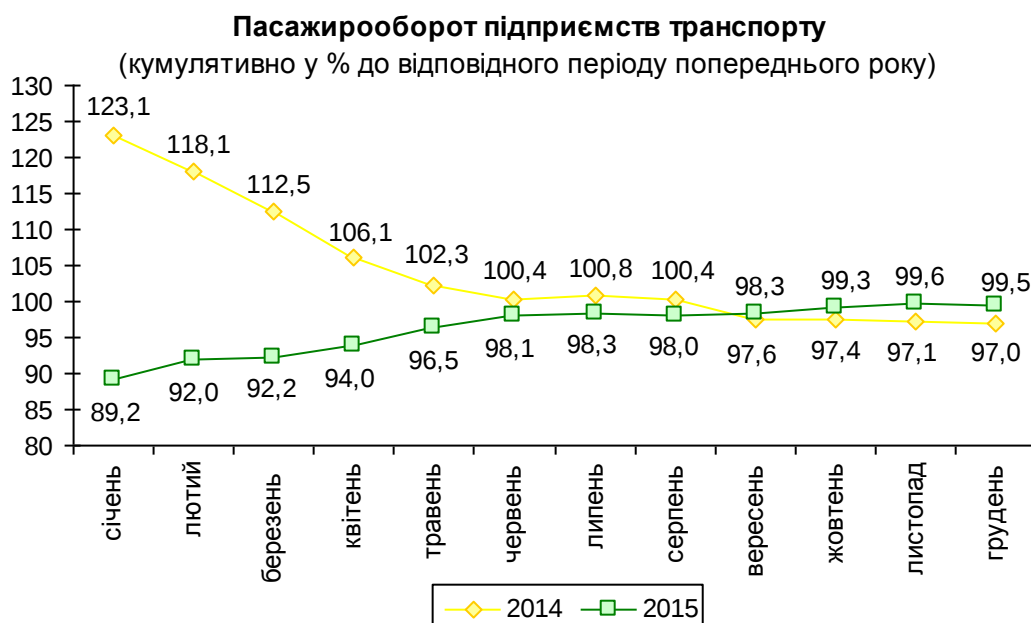
	Перевезено (відправлено) пасажирів		Пасажирооборот	
	тис.	у % до січня–грудня 2014р.	млн.пас.км	у % до січня–грудня 2014р.
Усіма видами транспорт¹	1086048,4	83,4	19826,5	99,5
у тому числі				
автомобільним ²	314420,6	79,0	3485,3	89,4
водним	...	...	...	...
авіаційним	5881,3	110,2	10793,6	112,3
тролейбусним	163216,0	71,4	1044,6	71,4
трамвайним	111940,6	69,3	514,9	67,8
метрополітенним	485685,8	96,4	3982,6	96,4

¹ З урахуванням перевезень пасажирів міською електричкою.

² З урахуванням пасажирських перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями.

³ Інформація конфіденційна відповідно до Закону України «Про державну статистику».

Автобусами за всіма видами сполучень у січні–грудні 2015р. перевезено (з урахуванням розрахункових даних фізичних осіб-підприємців) 314420,6 тис. пасажирів (79,0% від рівня січня–грудня 2014р.). За звітними даними, автобусами підприємств за січень–грудень 2015р. перевезено 284095,6 тис. пасажирів (77,8% від рівня січня–грудня 2014р.). Пасажирооборот у звітному періоді склав 3485,3 млн.пас.км (89,4% від рівня січня–грудня 2014р.), з них підприємствами-перевізниками виконано 3258,4 млн.пас.км (89,1% від рівня січня–грудня 2014р.).

Пасажи́рськими літаками у січні–грудні 2015 року перевезено 5881,3 тис. пасажирів (110,2% до рівня січня–грудня 2014 року). Пасажи́рооборот у звітному періоді склав 10793,6 млн.пас.км (112,3% до рівня січня–грудня 2014 року).

Міським електричним транспортом у січні–грудні 2015 року перевезено 760,8 млн. пасажирів (85,1% від рівня січня–грудня минулого року), в т.ч. платних – 489,1 млн. (94,5% від рівня січня–грудня 2014 року).

14. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

14.3 Державний контроль за додержанням вимог природоохоронного законодавства

*Державний контроль за додержанням вимог природоохоронного
законодавства*

№ з/п	Назва заходу	Одиниця виміру	Роки		
			2013	2014	2015
1	2	3	4	5	6
1	Кількість перевірених об'єктів контролю	од.	1937	1139	311
2	Складено актів перевірок	од.	1667	1138	311
3	Кількість складених протоколів про адміністративне правопорушення	од.	2080	1196	540
4	Притягнуто до адміністративної відповідальності	осіб/грн	1964/718,18	1143/341,5	498/116,5
5	Стягнуто адміністративних штрафів	осіб/грн	580,999	322,126	100,639
6	Пред'явлено претензійно-позовних матеріалів	од./грн.	135/6024,675	163/7815,536	92/5071,569
7	Стягнуто претензійно-позовних матеріалів	од./грн.	106/2690,7	117/3016,221	76/4049,752
8	Кількість випадків тимчасового призупинення виробничої діяльності	од.	35*	19	-
9	Кількість об'єктів, на яких виявлено перевищення встановлених екологічних нормативів, дозволів або лімітів	од.	-	-	1
9.1	на спеціальне водокористування	од.			1
	у тому числі на скиди у водні об'єкти	од.			1
9.2	на викиди в атмосферне повітря	од.			
9.3	на утворення та розміщення відходів	од.			
10	Внесено подань про припинення дії виданих дозволів	од.	4	2	3
11	Кількість матеріалів перевірок, переданих до правоохоронних органів щодо прийняття рішення про внесення до єдиного реєстру кримінальних впроваджень	од.	185	60	22

14.7 Економічні засади природокористування

14.7.2. Стан фінансування природоохоронної діяльності

Інформація про виконання природоохоронних заходів в 2015 році за рахунок коштів Київського міського фонду охорони навколишнього природного середовища затверджених розпорядженням виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) від 30.04.2015 р. № 444

№	Назва заходу	Головний розпорядник, одержувач	Граничні обсяги фінансування в 2015 році, тис.грн	Освоєно бюджетних коштів
1	2	3	4	6
I. ЗАХОДИ, РОБОТИ ПО ЯКИХ РОЗПОЧАТІ В МИНУЛИХ РОКАХ				
1. Охорона і раціональне використання водних ресурсів				
1.1.	Обстеження та розчистка перепускних каналів (труб) верхніх та нижніх озер Опечень в Оболонському районі, в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	720,11	674,78
1.2.	Торкретування та зашпаровування швів в 4-х відстійниках 100 м/п для влаштування гідроізоляції на очисних спорудах "Теличка", в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	17,69	17,69
1.3.	Розчистка Північно-Дарницького меліоративного каналу від проспекту Алішера Навої до вул. Курнатовського, в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	4,37	4,37

1.4.	Розчистка та ремонт споруд Русанівського каналу, в т.ч. проектні роботи, в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	77,79	77,78
1.5.	Будівництво та реконструкція очисних споруд зливових вод на ж/м Вигурівщина-Троєщина (II черга), в т.ч. проектні роботи (реконструкція недобудованих очисних споруд зливових вод на житловому масиві Вигурівщина-Троєщина (II черга), в т.ч. проектні роботи), в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	516,18	478,07
1.6.	Регулювання рівня води водойми "Озеро Глінка" з виконанням берегоукріплення та благоустрою південної її частини, у т. ч. проектні роботи	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	23,96	23,96
1.7.	Розчистка та ремонт споруд на озері Голубе (ставок Блакитний), в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	3941,43	1154,05
1.8.	Розчистка аккумуляючої водойми та ремонт насосної станції "Довбуша" (ДВРЗ), в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	32,07	32,07

1.9.	Улаштування гідротехнічної споруди для скидання води з озера Вирлиця у Дарницькому районі, в т.ч. проектні роботи, в тому числі борги минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	13,41	13,41
1.10.	Розчистка та благоустрій озера Тельбін у Дніпровському районі, в т.ч. проектні роботи, в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	670,37	670,37
1.11.	Обстеження та розчистка русла р. Либідь у Солом'янському, Шевченківському та Голосіївському районах та приведення його до належного технічного стану, в тому числі погашення боргів минулих періодів:	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»		
1.11.1.	у Голосіївському районі закрита частина колектору (від вул. Саперно-Слобідської до урочища Лиса Гора), в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	619,39	607,87
1.11.2.	відкрита частина колектору р. Либідь у Шевченківському районі, (вул. Маміна-Сибіряка), в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	13,34	13,34

1.12.	Складання паспортів підводної частини пляжів, розташованих на річках та водоймах, в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	163,90	163,90
1.13.	Паспортизація малих річок і водойм м. Києва, в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	56,74	56,74
1.14.	Реконструкція дамб мулових полів №1 та № 2 Бортницької станції аерації	Департамент житлово-комунальної інфраструктури	200,00	200,00
	Разом		7 070,75	4188,40
2. Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів				
2.1.	Влаштування та відновлення поливо- зрошувальних систем для зелених насаджень, в т. ч. проектні роботи, в тому числі погашення боргів минулих періодів, в т.ч:	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, Комунальне об'єднання «Київзеленбуд»		
2.1.1.	Влаштування поливо- зрошувальної системи та озеленення скверу №1 на Конtrakтовій площі		50,00	
2.1.2	Влаштування поливо- зрошувальної мережі в парку "Партизанська Слава" (в т. ч. проектні роботи)		322,00	284,73

2.1.3	Влаштування поливо-зрошувальної системи в парку на Русанівській набережній (в т.ч. проектні роботи)		680,00	94,92
2.2.	Заходи з озеленення міста та влаштування поливо-зрошувальних систем, в тому числі погашення боргів минулих періодів:	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, Комунальне об'єднання «Київзеленбуд»		
2.2.1.	Влаштування поливо-зрошувальних систем розаріїв в:		416,20	98,42
	Дарницькому районі		100,00	96,00
	Оболонському районі		0,40	0,39
	Подільському районі		188,20	
	Святошинському районі		64,70	
	Солом'янському районі		62,10	1,23
	Шевченківському районі		0,80	0,80
	Разом		1468,20	478,06
3. Збереження природно-заповідного фонду				
3.1.	Розробка проекту землеустрою регіонального ландшафтного парку "Дніпровські острови", в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	699,26	670,15
3.2.	Розробка проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж іхтіолого-ботанічного заказника оз. Вербне, в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	279,92	271,76
	Разом		979,18	941,91

4. Рациональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів				
4.1.	Реконструкція та технічне переоснащення полігону твердих побутових відходів № 5 у с. Підгірці, в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент житлово-комунальної інфраструктури, КП «Дирекція з капітального будівництва та реконструкції «Київбудреконструкція»	2700,00	149,73
4.2.	Невідкладні заходи із забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення хлорорганічних та неідентифікованих сполук на території ВАТ "Радикал"	Департамент промисловості та розвитку підприємництва	4300,00	
	Разом		7000,00	149,73
5. Наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, екологічна експертиза, організація праці, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища				
5.1.	Розробка проекту реконструкції та благоустрою рекреаційних та пляжних зон водних об'єктів міста, в тому числі погашення боргів минулих періодів	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	81,68	81,67
	Разом		81,68	81,67
	Разом за I розділом		16599,81	5839,79
II. ЗАХОДИ, РОБОТИ ПО ЯКИХ РОЗПОЧИНАЮТЬСЯ У 2015 РОЦІ				
1. Охорона і раціональне використання водних ресурсів				

1.1.	Заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод (біологічна меліорація водних об'єктів, дератизація та вивіз сміття з територій прибережної захисної смуги річок)	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»		
1.1.1.	Підтримання сприятливого санітарного стану річок та прилеглих до них територій (збирання та вивезення сміття)		1000,00	877,50
1.1.2.	Заходи з підтримання гідрологічного режиму та санітарного стану річок (дератизація)		220,00	197,483
1.1.3.	Розробка проекту еколого-біологічної очистки водойм м. Києва та його реалізація на водних об'єктах: озерах Сонячне, Тельбін, Вербне		288,41	
1.2.	Роботи з модернізації та відновлення функціонування системи очистки стічних вод „ROCHEM UF-Systeme GmbH” на полігоні твердих побутових відходів №5 в с. Підгірці Обухівського району Київської області	Департамент житлово-комунальної інфраструктури, ПрАТ «Київспецтранс»	2800,00	2800,00
	Разом		4308,41	3874,99

2. Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів				
2.1.	Виконання робіт з ліквідації наслідків буреломів, сніголамів, вітровалів, в. т.ч.:			
2.1.1.	на території комунального підприємства «Дарницьке лісопаркове господарство»	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Дарницьке лісопаркове господарство»	1200,00	1200,00
2.1.2.	на території комунального підприємства «Святошинське лісопаркове господарство»	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Святошинське лісопаркове господарство»	1884,78	1884,78
2.1.3.	на території комунального підприємства "Лісопаркове господарство "Конча-Заспа»	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа»	800,00	650,00
2.2.	Заходи з озеленення міста Києва в т.ч.:	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, Комунальне об'єднання «Київзеленбуд»		
2.2.1	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу біля пам'ятника Небесної сотні на вул. Академіка Заболотного в Голосіївському районі"		150,00	150,00
2.2.2.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Теремківській, 2-4 у Голосіївському районі"		250,00	249,22
2.2.3.	Роботи з озелення території в Голосіївському районі		2000,00	1993,40

2.2.4.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт парку Воїнів-інтернаціоналістів на вул. Архітектора Вербицького в Дарницькому районі"		290,00	289,39
2.2.5.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт парку "Тарашанець" у Дарницькому районі"		500,00	499,23
2.2.6.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу імені Т. Шевченка у Дарницькому районі"		140,00	136,74
2.2.7.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на просп. Петра Григоренка, 28 В у Дарницькому районі"		940,00	938,22
2.2.8.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт парку "Привокзальний" на пл. Привокзальній у Дарницькому районі"		295,00	293,97
2.2.9.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу "Привокзальний" на вул. Привокзальній, 3 в Дарницькому районі"		495,00	490,14
2.2.10.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу біля стадіону "Восход" на вул. Привокзальній, 10-А в Дарницькому районі"			
2.2.11.	Роботи з озелення території в Дарницькому районі		1200,00	1175,45

2.2.12.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт території зеленої зони на просп. Володимира Маяковського, 3 в Деснянському районі"		121,60	121,60
2.2.13.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Миколи Лаврухіна, 11 в Деснянському районі"		520,00	519,18
2.2.14.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт парку імені Генерала Ватутіна у Деснянському районі"		306,00	305,12
2.2.15.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Лісківській у Деснянському районі"		235,00	234,47
2.2.16.	Роботи з озеленення території в Деснянському районі		1249,00	1246,24
2.2.17.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Туманяна, навпроти житлових будинків 52-в на вул.М. Раскової та 15-а на вул. Туманяна (вул. Флоренції) у Дніпровському районі"		280,00	279,92
2.2.18.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Серафимовича у Дніпровському районі"		400,00	396,07
2.2.19.	Роботи з озелення території в Дніпровському районі		2400,00	2397,14

2.2.20.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Тимошенка, 3-11 в Оболонському районі"		300,00	300,00
2.2.21.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Зої Гайдай, 10-В в Оболонському районі"		380,00	380,00
2.2.22.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Зої Гайдай, 9/6 в Оболонському районі"		290,00	289,65
2.2.23.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Героїв Дніпра, 53-55 в Оболонському районі"		350,00	350,00
2.2.24.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Героїв Дніпра, 67-69 в Оболонському районі"		350,00	350,00
2.2.25.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на просп. Героїв Сталінграда, 44-б у Оболонському районі"		570,00	570,00
2.2.26.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Прирічній, 17 в Оболонському районі"		405,00	405,00
2.2.27.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на вул. Прирічній, 19 в Оболонському районі"		405,00	405,00

2.2.28.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на просп. Рокоссовського, 2 в Оболонському районі"		360,00	359,89
2.2.29.	Роботи з озеленення території в Оболонському районі		1000,00	994,45
2.2.30.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт квіткового годинника на вул. Інститутській в Печерському районі"		49,00	48,87
2.2.31.	Роботи з озелення території в Печерському районі		1017,20	1010,21
2.2.32.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт парку Моряків в Подільському районі"		245,00	244,22
3.2.33.	Роботи з озеленення території в Подільському районі		1555,00	1544,39
2.2.34.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу імені Василя Стуса у Святошинському районі"		531,00	519,12
2.2.35.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу між вул. Краснова та вул. Семашка (II черга) у Святошинському районі"		525,00	520,94

2.2.36.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на перетині вулиці Велика Кільцева та вулиці Зодчих (вздовж озера Віра) у Святошинському районі"		220,00	220,00
2.2.37.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт парку "Совки" у Святошинському районі"		250,00	249,91
2.2.38.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на розі просп. Перемоги та вул. Чорнобильської"			
2.2.39.	Роботи з озеленення території в Святошинському районі		1100,00	1094,90
2.2.40.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на бульварі Лепсе, 77 в Солом'янському районі"		84,00	83,88
2.2.41.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на розі вул. Михайла Донця, 1 та проспекту Відрадного"		336,00	335,23
2.2.42.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт парку "Супутник" на вул. Уманській у Солом'янському районі (друга черга)"			

2.2.43.	Роботи з озеленення території в Солом'янському районі		2249,00	2243,97
2.2.44.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу на перетині вул. Зоологічної та вул. Дегтярівської у Шевченківському районі"		510,00	435,34
2.2.45.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт парку "Веселка" у Шевченківському районі"		400,00	400,00
2.2.46.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт ділянки Сирецького парку на розі вулиць Ризької та Тимофія Шамрила у Шевченківському районі"		300,00	260,58
2.2.47.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт паркових алей східної частини парку "Нивки" наближеної до житлової забудови у Шевченківському районі"		350,00	349,43
2.2.48.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу "Верстатобудівний" на розі вул. Тешибаєва та Вільгельма Піка у Шевченківському районі"		410,00	410,00
2.2.49.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт парку на схилах вул. Отто Шмідта у			

	Шевченківському районі"			
2.2.50.	Озеленення в складі об'єкта "Капітальний ремонт скверу "Січневий" на вул. Багговутівській у Шевченківському районі"			
2.2.51.	Капітальний ремонт ділянки парку "Нивки" (східна частина) з боку проспекту Перемоги в Шевченківському районі		99,00	98,98
2.2.52.	Роботи з озелення території в Шевченківському районі		1500,00	1499,90
	Разом		31796,58	31424,14
3. Збереження природно-заповідного фонду				
3.1.	Утримання об'єкта природно-заповідного фонду - Київський зоологічний парк загальнодержавного значення	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, Київський зоологічний парк загальнодержавного значення	1000,00	999,99
3.2.	Будівництво установки утилізації продуктів метаболізму тварин у Київському зоологічному парку, в тому числі проектні роботи	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, Київський зоологічний парк загальнодержавного значення	6100,00	2140,15
3.3.	Придбання спеціального обладнання та транспортних засобів для обслуговування іхтіолого-ботанічного заказника оз.Вербне	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	170,90	170,90
	Разом		7270,90	3311,04
4. Рациональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів				

4.1.	Знищення карантинних та адвентинних рослин	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, КП «Плесо»	110,00	
	Разом		110,00	
5. Наука, інформація і освіта, підготовка кадрів, екологічна експертиза, організація праці, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища				
5.1.	Видання поліграфічної продукції з екологічної тематики	Департамент міського благоустрою та збереження природного середовища, Комунальне об'єднання «Київзеленбуд»	50,00	
5.2.	Створення та розповсюдження поліграфічної продукції з тематики поводження з роздільно зібраними відходами	Департамент житлово-комунальної інфраструктури, КП "Київкомунсервіс"	300,00	297,91
	Разом		350,00	297,91
	Разом за II розділом		43835,89	38908,07
	Разом за переліком		60435,70	44747,86

14.9. Дозвільна діяльність у сфері природокористування

Законом України від 16 жовтня 2012 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації повноважень органів виконавчої влади у сфері екології та природних ресурсів, у тому числі на місцевому рівні» передбачено передачу від територіальних органів Міністерства екології та природних ресурсів України обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям ряду повноважень у сфері екології та природних ресурсів.

Управління екології та природних ресурсів Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища виконавчого органу Київради (КМДА) здійснює видачу документів дозвільного характеру та адміністративних послуг:

1. Погодження плану прокладання інженерних мереж
2. Підготовка проекту розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) про надання дозволу на видалення зелених насаджень
3. Підготовка проекту рішення Київради щодо погодження про надання надр у користування з метою геологічного вивчення і розробки

родовищ корисних копалин, а також для цілей не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

4. Погодження генерального плану будівництва (реконструкції тощо) об'єкта

5. Видача ордеру на видалення зелених насаджень

6. Погодження дендроплану проектної документації

7. Погодження заяви про наміри у складі розділу «Оцінки впливів на навколишнє середовище»(ОВНС)

8. Видача дозволу на спеціальне водокористування (у разі використання вод з водних об'єктів загальнодержавного значення)

9. Видача дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами другої та третьої групи

10. Погодження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, земельної ділянки, розташованої на території чи в межах об'єкта природно-заповідного фонду або в межах прибережної захисної смуги.

11. Реєстрація декларації про утворення відходів.

12. Погодження дозволу на провадження діяльності, пов'язаної зі штучними змінами стану атмосфери та атмосферних явищ у господарських цілях (висновок)

13. Підготовка висновку державної екологічної експертизи

*Видача документів дозвільного характеру та адміністративних послуг управлінням екології та природних ресурсів
Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища*

Назва адміністративної послуги	Кількість виданих дозволів з 01.01.2015 по 01.01.2016
Видача дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами другої та третьої групи	363
Погодження генерального плану будівництва (реконструкції тощо) об'єкта.	0
Реєстрація декларації про утворення відходів	529
Погодження дозволу на впровадження діяльності, пов'язаної зі штучними змінами стану атмосфери та атмосферних явищ у господарських цілях (висновок)	0
Погодження дендроплану проектної документації	0
Підготовка висновку державної експертизи	4
Підготовка проекту рішення Київради щодо погодження надання надр у користування з метою геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин	10
Погодження заяви про наміри у складі розділу «Оцінки впливів на навколишнє середовище» (ОВНС).	20
Видача ордеру на видалення зелених насаджень	1
Погодження плану прокладання інженерних мереж	0
Дозвіл на здійснення операцій у сфері поводження з відходами	0
Дозвіл на розміщення відходів	0
Затвердження лімітів на утворення та розміщення відходів	0

Погодження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, земельної ділянки, розташованої на території чи в межах об'єкта природно-заповідного фонду або в межах прибережної захисної смуги	10
Дозвіл на видалення зелених насаджень (розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації))	1
Видача дозволу на спеціальне водокористування (у разі використання води водних об'єктів загальнодержавного значення)	115

ВИСНОВКИ

Стан навколишнього природного середовища м. Києва за останні роки екологічна ситуація стабілізувалася з тенденціями поступового покращення. Результати постійних спостережень за станом навколишнього природного середовища в м. Києві свідчать про те, що в 2015 році, як і в попередніх роках, істотних змін в екологічній ситуації не відбуло, підтримується тенденція до її стабілізації.

В цілому, за даними державних статистичних спостережень протягом 2015 р. в атмосферу міста у загальному обсязі надійшло 171,0 тис. т. забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел забруднення, що на 20,2% менше порівняно з попереднім 2014 роком (табл.).

У порівнянні з попереднім роком рівень забруднення атмосферного повітря міста по ІЗА дещо підвищився (з 9,2 до 9,4), і залишився на рівні «високого». Підвищились середньорічні концентрації діоксиду та оксиду азоту, фенолу; поряд з цим дещо знизився вміст формальдегіду і оксиду вуглецю. Вміст інших домішок майже не змінився.

На циркуляцію повітря впливають особливості забудови Києва, де в останні роки зросла кількість висотних споруд, а також наявність великої кількості водойм. У Києві швидкість вітру в усі пори року нижча, ніж за його межами.

Якість води р. Дніпро, в 2015 році в порівнянні з 2014 роком характеризувалась нижчими значеннями показників забарвленості (26-36 градусів), каламутності (1,2 – 4,6 мг/дм³), перманганатної окислюваності (6,0 – 11,8 мг/дм³), вмісту заліза (0,10 – 0,21 мг/дм³), марганцю (0,03 – 0,15 мг/дм³). Влітку відбувалось погіршення якості води за перманганатною окислюваністю, кольоровістю, каламутністю, вмістом марганцю, підвищення температури води і зниження розчиненого кисню води до 4,3 мг/дм³.

Також, помітна тенденція до збільшення території зеленої зони м. Києва. Загальна площа міських зелених насаджень, яка закріплена за 10 районними КП УЗН м. Києва на 01.01.2016 року становить 7 761,0 га та включає 111 парків, 466 скверів, 54 бульвари, 37 проспектів, 8 площ, 34 схили, 17 урочищ, 869 вулиць, 79 транспортних розв'язок, 17 захисних зон та 42 об'єкта інших впорядкованих зелених насаджень.

Порівняно з 2014р. споживання паливно-енергетичних ресурсів у м. Києві зменшилося на 15,9%, у тому числі котельно-підного палива – на 11,9%, теплоенергії – на 50,4%, електроенергії – на 6,5%.

Протягом 2015 року було здійснено 31 природоохоронний захід за рахунок коштів Київського міського фонду охорони навколишнього природного середовища на суму 44747,86 тис. грн. Також Програмою економічного і соціального розвитку м. Києва на 2015 рік було виділено 43808,8 тис. грн на капітальні вкладення 35 об'єктів благоустрою та 36917,7 тис. грн. на капітальний ремонт 79 об'єктів благоустрою на суму та виділено 43,808 тис. грн.

В 2015 році спостерігалася неефективна система дотримання вимог природоохоронного законодавства щодо забруднення навколишнього середовища, нераціонального використання природних ресурсів, самовільного захоплення природних ресурсів внаслідок мораторію на перевірки підприємств, установ та організацій, фізичних осіб-підприємців, що призвело до відсутності проведення перевірок природоохоронного законодавства органами державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього (Державна екологічна інспекція у м. Києві).

З метою забезпечення надійного функціонування житлово-комунального господарства м. Києва на засадах енергозбереження, задоволенні потреб споживачів у житлово-комунальних послугах, запобіганні виникненню надзвичайних ситуацій, що пов'язані з функціонуванням систем життєзабезпечення м. Києва була розроблена Комплексна цільова програма підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016-2020 роки, яка затверджена рішенням Київської міської ради від 17 березня 2016 №232/232.

Для вирішення нагальних проблем, що накопичувалися у м. Києві впродовж останніх років у сфері екологічного планування, забезпечення поступового системного узгодження чинних міських цільових програм у сфері міської екополітики, благоустрою, охорони довкілля, їх укрупнення та інтеграції окремих заходів в межах поля відповідальності Департаментом міського благоустрою та збереження природного середовища виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація) розроблено проект Комплексної міської цільової програми екологічного благоулуччя Києва на 2017-2019 роки. Основна мета зазначеної програми направлена на підтримку і зростання якості життя населення, на стабільне функціонування і розвиток економіки міста без збільшення навантаження на навколишнє середовище, забезпечення переходу від ліквідації наслідків забруднення до їх попередження, сприяння реальному переходу на засади сталого, екологічно збалансованого розвитку.

Екологічні проблеми м. Києва можуть бути вирішені тільки спільними зусиллями всіх громадян і з допомогою держави. Результати вище проведеного аналізу дають можливість зробити наступні висновки:

- пріоритетними для м. Києва залишаються заходи щодо поліпшення водних ресурсів, особливо щодо розчистки і регулювання русел, відновлення водності та поліпшення екологічного стану річок; укріплення берегів; забезпечення задовільного стану поверхневих і підземних водних об'єктів як джерел постачання населенню питної води; протипаводкових заходів;

- потребує продовження розвиток та вдосконалення регіональної системи моніторингу за станом довкілля із формуванням регіональної бази даних щодо стану довкілля та здоров'я населення на території м. Києва;

- основною і найголовнішою проблемою є недостатня забезпеченість фінансовими ресурсами для повноцінного і комплексного догляду за зеленими насадженнями міста;

- необхідним залишається проведення подальшого підвищення рівня екологічної свідомості, екологічної просвіти та виховання.